

Handläggare:
Bergman-Kyllönen Magnus

Delårsbokslut per augusti inklusive årsprognos 2019

Förslag till beslut

Äldrenämnden föreslås besluta

att godkänna ekonomiskt delårsbokslut per augusti 2019 inklusive årsprognos enligt föreliggande förslag,

att godkänna uppföljning av kommunfullmäktiges mål och uppdrag samt nämndens åtgärder per augusti 2019 och

att överlämna bokslutshandlingar och övrig uppföljning till kommunstyrelsen.

Sammanfattning

Ekonomiskt resultat per augusti 2019 för nämnden var en negativ avvikelse mot budgetramen på 10 mnkr. Även om det är en negativ avvikelse mot budgetramen är det ändå ett markant bättre utfall än tidigare prognos indikerade gjord i april (- 17 mnkr per augusti).

Främst bidragande till den negativa avvikelsen är högre personalkostnader inklusive kostnader för inhyrd personal än budgeterat. Resultatet per augusti indikerar, trots den negativa avvikelsen, att en stor del av de resultatförstärkande åtgärder som nämnden vidtagit inför och under 2019 fått avsedd effekt.

Årsprognosen per augusti indikerar en negativ budgetavvikelse för 2019 på 11 mnkr. Volymutvecklingen inom nämndens två största verksamheter, särskilt boende och hemtjänst, är främsta osäkerhetsfaktorer till prognosen.

Uppföljning per augusti 2019 genomförs även utifrån den verksamhetsplan som nämnden upprättat för året. Uppföljningen utgår från de inriktningsmål och uppdrag som nämnden tilldelats, samt de åtgärder som nämnden fastställt för genomförande av uppdragen. Huvuddelen av nämndens uppdrag och åtgärder har påbörjats. De uppdrag/åtgärder som inte påbörjats uppmärksammas särskilt, för att säkerställa att måluppfyllelse ska kunna uppnås.

Carina Juhlin

Förvaltningsdirektör

Bilaga 1. Ekonomiskt delårsbokslut per augusti 2019 inklusive årsprognos

Bilaga 2. Sammanfattande uppföljning av statusen för mål, uppdrag och åtgärder i nämndens verksamhetsplan per augusti 2019

Bilaga 3. Uppföljning av nämndens verksamhetsplan per augusti 2019 (kommunfullmäktiges mål och uppdrag samt nämndens åtgärder)

Bilaga 1.

Äldrenämnden – delårsbokslut per augusti 2019

ÄLDRENÄMNDEN	Resultat per augusti			
	Kommunbidrag	Periodens utfall	Periodens utfall	Helårsprognos
Belopp i miljoner kronor	2019	201901-201908	201801-201808	201908
Politisk verksamhet	1	0	0	0
Öppen verksamhet	66	5	-4	2
Ordinärt boende	788	14	-14	28
Särskilt boende	993	-29	23	-41
Övriga verksamheter	0	0	0	0
Nämnden totalt	1 848	-10	5	-11

	KF-budget	Periodens utfall	Periodens utfall	Helårsprognos
	2019	201901-201908	201801-201808	201908
Nettoinvesteringar	6	3	3	6

	Prognos-	Prognos-	Prognosspann	
	försämring	förbättring	Min	Max
Prognososäkerhet	-16	-9	-5	2

Bilaga Resultaträkning äldrenämnden per augusti 2019

1. Analys av ekonomiskt utfall per augusti 2019

Äldrenämndens resultat ackumulerat per augusti var en negativ avvikelse mot budgetramen på 10 mnkr. Trots den negativa avvikelsen mot budgetramen föreligger ett markant bättre utfall än mot tidigare periodiserad prognos (gjord i april) som var – 17 mnkr för augusti.

Både särskilt boende och ordinärt boende har ett betydligt bättre utfall än tidigare prognos. Den främsta förklaringen till den negativa avvikelsen per augusti mot budget är klart högre personalkostnader inklusive kostnader för inhyrd personal än budgeterat. Dessa högre personalkostnader finns inom både särskilt boende och hemsjukvården (egen regi).

Det som främst påverkat det positiva utfallet inom *ordinärt boende* mot prognos och den minskade kostnadsmassan mot föregående år är:

- markant lägre kostnader och mer än förväntat inom hemsjukvård vilket den nya ersättningsmodellen för hälso- och sjukvårdsinsatser 2019 starkt bidragit till,
- lägre kostnader inom hemtjänst än förväntat trots dels höjning av ersättning till utförare inför 2019, dels minskning av korttidsplatser under 2018/2019.

Den positiva avvikelsen inom öppna insatser (förebyggande verksamhet) förklaras delvis av att en flytt av kommunbidrag inför 2019 gjordes från särskilt boende till öppna insatser.

Noteras bör att annan periodiseringsprincip av kommunbidraget gjordes föregående år varför 2018 års utfall per augusti inte går att jämföra med årets resultatutfall. Årets

periodiseringsprincip inbegriper en bättre överensstämmelse med kostnaderna under hela året än tidigare princip och tillämpas nu för ekonomiska bokslut i kommunen överlag.

1.1. Resultat per verksamhet

Intäkterna följer i stort det som budgeterats för 2019. Den negativa avvikelserna förklaras i sin helhet av högre kostnader än budget. Framst är det personalkostnaderna inom egen regin inklusive kostnader för inhyrd personal som varit högre än det som budgeterats. Avvikelsen för personalkostnaderna återfinns inom nämndens två största verksamheter, särskilt boende och hemvård (ordinärt boende).

Särskilt boende

Den enskilt största negativa avvikelserna mot budget finns inom *särskilt boende* och är på totalt 29 mnkr per augusti vilket framst förklaras av:

- merkostnader från övertaganden av vårdboenden under 2018/2019,
- högre personalkostnader inklusive kostnader för inhyrd personal än budgeterat.

Ordinärt boende

Den positiva avvikelserna som föreligger för *ordinärt boende* på 14 mnkr per augusti mot budget förklaras av:

- markant lägre kostnader än föregående år inom hemsjukvården,
- lägre kostnader än väntat inom hemtjänsten trots dels höjd ersättning inför 2019, dels minskat antal korttidsplatser i Uppsala kommun under 2018,

Öppen förebyggande verksamhet

Den positiva avvikelserna för *öppen förebyggande verksamhet* på 5 mnkr förklaras av högre kommunbidrag än förväntad och budgeterad nettokostnad.

Politisk verksamhet

Politisk verksamhet hade en negativ avvikelse mot budgetramen på 0,3 mnkr per augusti. Avvikelsen beror i sin helhet på högre kostnader än budgeterat vilket beror på att en del faktorer inte var kända i samband med budgetarbetet gällande antal personer i nämnd m.m.

1.2. Investeringar

Det har per augusti i år investerats för drygt 3 mnkr i verksamheten. Främst utgörs investeringarna per augusti av nya inventarier till vårdboenden som övertagits från extern regi samt investeringar i samband med flytt av personal inom hemsjukvården och natthemtjänsten till ny lokal.

2. Årsprognos för 2019

Nämndens nya årsprognos för 2019 indikerar en negativ avvikelse mot budgetramen på 11 mnkr med en prognosäkerhet (intervall) på $-5/+2$ mnkr. Det är ett markant bättre prognosticerat resultat för helåret än tidigare prognos gjord i april som var -22 mnkr för helåret 2019.

Total budgetram för äldrenämnden i år är 1,848 mnkr.

2.1. Risker och osäkerhet

Prognosäkerheten utgörs främst av volymutvecklingen inom särskilt boende och hemtjänsten som är nämndens två största verksamheter. Prognosintervallet för resultatet är från -9 mnkr till -16 mnkr.

3. Volymutveckling

Särskilt boende

I tabell 1 nedan visas prognosticerad volymutveckling för slutet av 2019 mot föregående år.

Tabell 1. Volymutveckling särskilt boende 2018 – 2019

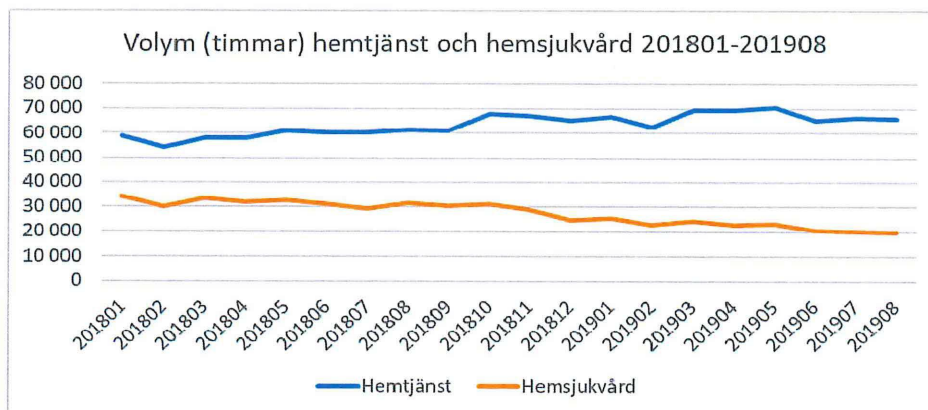
Antal boendeplatser och beräknad volymökning								
SÄBO	2018				2019			2018/2019
	mars	juni	sept	dec	prognos mars	prognos sept	prognos dec	
Platser totalt	1665	1681	1684	1687	1686	1731	1739	3%
EGEN REGI	872	883	884	880	911	1013	1063	21%
LOU (externa)	374	343	343	343	278	179	129	-62%
LOV (externa)	419	455	457	464	497	539	547	18%
% andel ER	52%	53%	52%	52%	54%	59%	61%	
% andel LOU	22%	20%	20%	20%	16%	10%	7%	
% andel LOV	25%	27%	27%	28%	29%	31%	31%	

Av tabellen 1 framgår att ökningen av antal platser har skett inom egna regin och inom LOV. Ökningen inom egen regin beror främst av att vårdboenden övergått från extern regi (LOU) under 2018 och 2019.

Totalt prognosticeras en volymökning inom vårdboendena på c a 3 procent 2019 sett till antalet platser. Ökningen mellan år 2017 och 2018 var 5 procent. Kostnadmässigt är det värt att poängtera att det inte endast är totala antalet platser som är styrande utan också med vilken hastighet exempelvis ett nytt boende fylls på. Därför kan den faktiska kostnadsökningen vara större än ovan volymökning.

Ordinärt boende

Diagram 1. Volymutveckling hemtjänst och hemsjukvård 2018 – 201908

När det gäller hemtjänst har de utförda timmarna (som är det utförarna ersätts för och således är kostnadsstyrande) ökat inom egen regi och minskat för extern regi, och ger sammanlagt en ökning med 13 procent mellan januari och augusti i år jämfört med samma period 2018. Dock har timmarna för hemsjukvård samtidigt minskat med c a 30 procent vilket sammanhänger med ny ersättningsmodell för hälso- och sjukvård inför 2019. Så på totalen medför denna volymutveckling en markant kostnadsminskning netto för nämnden hittills i år.

I och med den nya ersättningsmodellen som infördes hösten 2018 har förvaltningen fått klart bättre kontroll över kostnadsutvecklingen då ersättningen för hemsjukvård inte baseras på total utförd tid längre utan en schablon tid per patient. Hemtjänstinsatser ersätts som tidigare utifrån utförd tid och både utförda timmar som beviljade timmar har ökat. Antal personer som får hemtjänst har däremot minskat, vilket innebär att den genomsnittliga tiden per brukare har ökat. Förvaltningen arbetar kontinuerligt med att säkerställa att brukare beviljas hemtjänst i korrekt omfattning utifrån behov.

4. Nettokostnadsutveckling kopplat till volym 2018 – 2019

	Nettokostnad tkr aug 2019	Nettokostnad tkr aug 2018	Diff Nettokostnad i %
Politisk verksamhet	-1 184	-895	32,3%
Öppen verksamhet	-42 199	-42 982	-1,8%
Ordinärt boende	-501 915	-507 592	-1,1%
Särskilt boende	-683 363	-638 560	7,0%
	-1 228 661	-1 190 029	3,2%

Ökningen av nettokostnader (kostnader minus intäkter) mellan aug 2018 och aug 2019 är c a 3,2 procent totalt för nämnden, vilket är mindre än motsvarande ökning året innan. Detta samtidigt som volymen för nämndens två största verksamheter, särskilt boende har varit c a 3 procent (antalet platser) och för hemtjänst c a 13 procent (volym i utförda timmar). Kontentan av detta är att nettokostnadsutvecklingen från föregående år har kunnat hållas på en kontrollerad (lägre) nivå trots en relativt kraftig volymökning inom hemtjänsten.

Vidare framgår ovan att nettokostnaderna avviker med 10 mnkr mot budget per augusti.

Bilaga Resultaträkning äldrenämnden per augusti 2019

RESULTATRÄKNING (äldrenämnden)				
Belopp i miljoner kronor	Utfall aug 2019	Avvikelse vs prognos (per mars)	Utfall 2018	Avvikelse mot 2018
Kommunbidrag	1 219	0	1 195	23
Försäljningsintäkter	799	26	720	79
Taxor och avgifter	92	-1	86	6
Hyror och arrenden	51	-1	50	1
Bidrag	51	1	87	-36
Summa intäkter	2 212	25	2 139	74
Personalkostnader	-693	1	-639	-54
Köp av verksamhet egen & extern regi	-1 160	-6	-1 147	-14
- varav egen regi	-676	-17	-627	-48
- varav extern regi	-485	11	-519	34
Lokalkostnader	-153	0	-147	-5
Inhyrd personal	-24	-5	-19	-5
Övriga kostnader	-189	-10	-179	-11
Summa kostnader	-2 220	-18	-2 131	-89
Avskrivningar & finansiella poster	-3	0	-3	-1
Resultat	-10	7	5	-16

Bilaga 2. Sammanfattande uppföljning av statusen för mål, uppdrag och åtgärder i nämndens verksamhetsplan per augusti 2019

En utförlig och detaljerad lägesrapport kring nämndens arbete med inriktningsmål, uppdrag och åtgärder bifogas genom ett rapportutdrag från verksamhetssystemet Hypergene, se bilaga3. Här ges en mer översiktlig presentation.

När det gäller kommunfullmäktiges **inriktningsmål** i Mål och Budget bedöms äldrenämnden, per den sista augusti kunna bidra till måluppfyllelse enligt plan för sex av de nio inriktningsmålen. Detta innebär att nämndens åtgärder verkställs som planerat eller till övervägande del som planerat. Status för de övriga tre inriktningsmålen beskrivs nedan:

- Inriktningsmål 1 ”Uppsala kommun ska ha en jämställd och hållbar ekonomi” bedöms inte som uppfyllt då äldrenämnden för år 2019 inte förväntas uppnå en ekonomi i balans.
- Inriktningsmål 5 ”Uppsalas invånare ska ha bostad och arbete” bedöms som delvis uppfyllt. Detta på grund av att behov finns av förtydligande av ansvaret för utbyggnaden av de alternativa boendeformerna för att möjliggöra en framtida utbyggnad och säkerställa att behovet av bostäder för äldre kan tillgodoses.
- Inriktningsmål 6 bedöms inte beröra äldrenämndens verksamhet: ” Uppsalas alla barn och elever ska klara sin utbildning, nå sin gymnasieexamen och utmanas i sitt lärande.”

I diagram 1 nedan beskrivs statusen för de **uppdrag** som nämnden tilldelats av kommunfullmäktige för att kunna bidra till måluppfyllelse. I redovisningen ingår inte nämndens fyra egna mål, inte heller nämndens kvarvarande uppdrag från 2018. Uppdragen har statusmarkerats efter om de är påbörjade, ej påbörjade, försenade eller väntar. Att uppdraget väntar innebär att det inte är påbörjat, men att detta är enligt plan och att uppdraget kommer att påbörjas senare.

Av diagram 1 framgår att huvuddelen, ca 80 procent av uppdragen bedöms vara påbörjade. Ett uppdrag bedöms vara i vänteläge medan två är stoppade och ett försenat. Jämfört med uppföljningen per april har fler uppdrag påbörjats medan färre är i vänteläge. Bedömningarna grundar sig på den samlade rapporteringen på åtgärdsnivå inom förvaltningen.

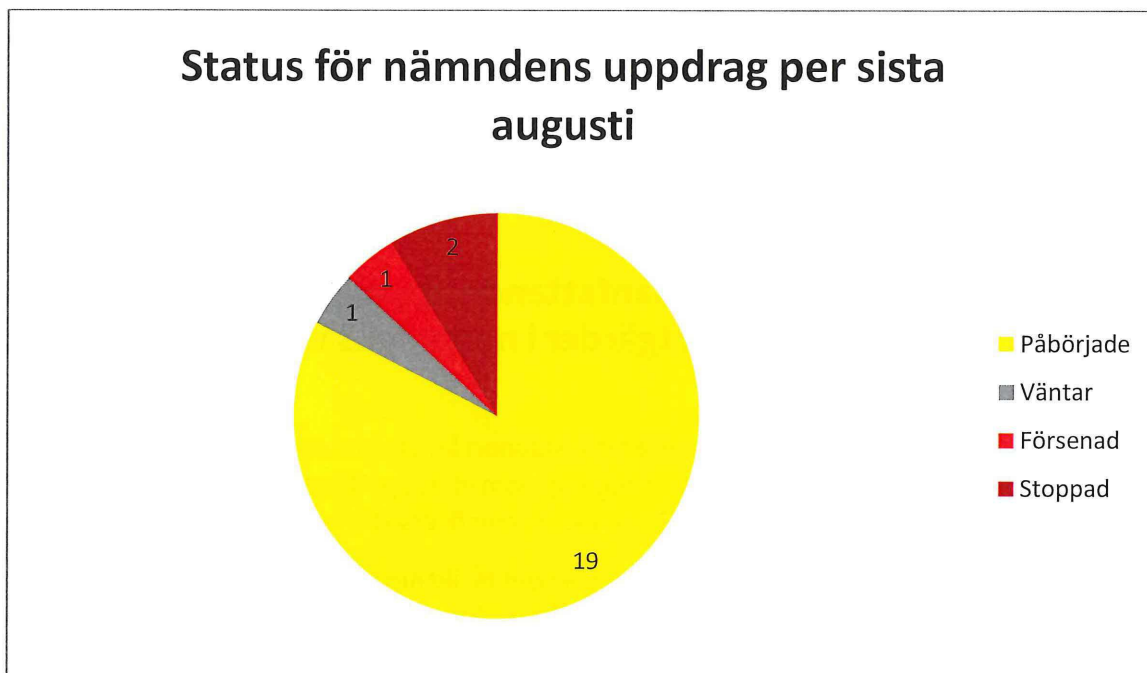

Diagram 1. Status för nämndens 23 uppdrag i verksamhetsplan per sista augusti 2019

Uppdrag som per sista augusti är försenade eller har stoppats

När det gäller nämndens uppdrag finns ett fåtal som är försenade eller stoppade, enligt sammanställning nedan:

Försenade	KOMMENTAR
3.10 Öka andelen förnybar energi och öka takten i arbetet med energieffektivisering och energisparande	Uppdraget flyter på enligt plan när det gäller egen region, men när det gäller externa utförare behövs ytterligare insatser för att möjliggöra systematisk uppföljning.
Stoppade	KOMMENTAR
7.7 Verka för en gemensam digital journal i samverkan med Region Uppsala. (ÄLN och OMN)	Uppdraget har stoppats då det inte bedöms möjligt att genomföra.
9.6 Intensifiera arbetet med att åtgärda strukturella skillnader på grund av kön.	Uppdraget är stoppat i väntan på instruktioner och samordning från KLK utifrån hur en kommunövergripande kartläggning kan genomföras.

Nämndens **åtgärder** i verksamhetsplanen visar hur nämnden *mer konkret* arbetar med de uppdrag man tilldelats från kommunfullmäktige. Detsamma gäller åtgärderna utifrån nämndens egna mål. I diagram 2 nedan har åtgärderna statusmarkerats efter om åtgärderna är påbörjade, ej påbörjade, stoppade, färdiga eller väntar.

Av sammanställningen framgår att arbete påbörjats med huvuddelen av åtgärderna, ca 80 procent. Fem åtgärder är i vänteläge medan tre åtgärder är färdiga, tre stoppade och en ej påbörjad. Jämfört med uppföljningen per april har fler åtgärder påbörjats och stoppats medan färre är ej påbörjade respektive i vänteläge.

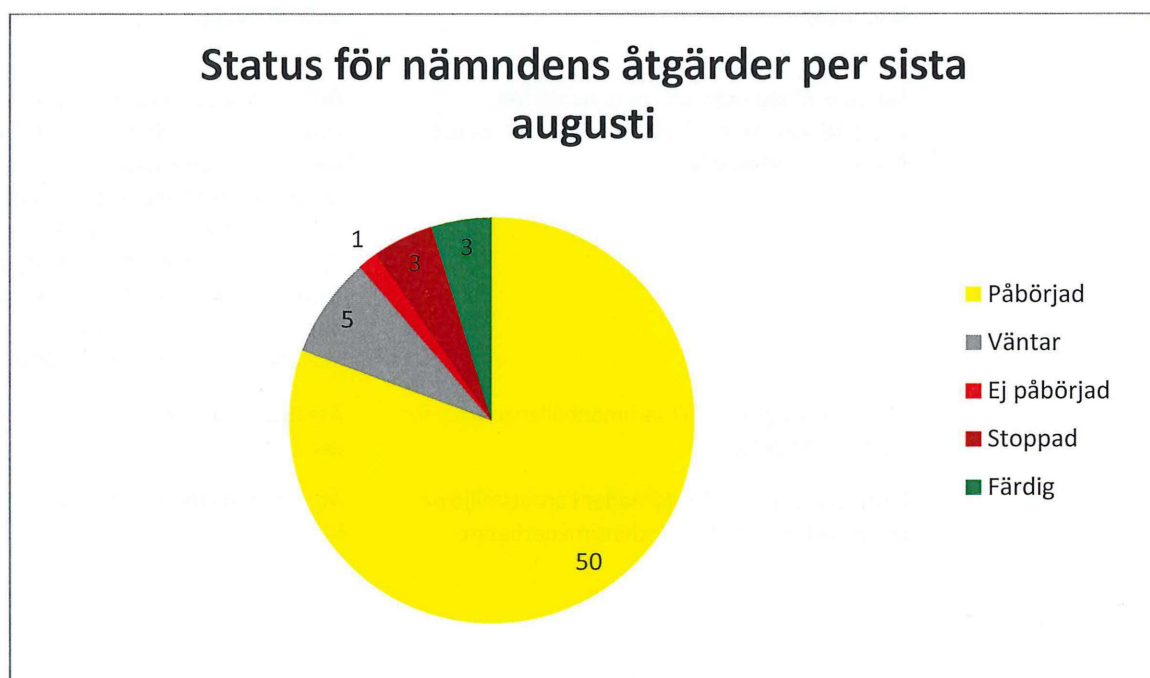

Diagram 2. Status för nämndens 62 åtgärder i verksamhetsplan per sista augusti 2019

Åtgärder som per sista augusti ej påbörjats eller har stoppats

När det gäller nämndens åtgärder finns ett fåtal som *ej påbörjats/stoppats*, enligt sammanställning nedan:

Ej påbörjade	KOMMENTAR
Genom systematisk uppföljning inom ramen för valfrihetssystemet för hemvård säkerställa att andelen förnybar energi vid transporter succesivt ökar. (Gäller endast externa utförare)	Aktiviteter har inte påbörjat för denna åtgärd. Tankar finns att följa upp via en enkät till alla utförare. Uppföljning görs sedan även vid avtalsuppföljningar.
Stoppade	KOMMENTAR
Samla kunskap om våld i nära relationer, missbruksproblematik och suicid för att identifiera kopplingar däremellan.	Åtgärden är stoppad och kommer inte att genomföras. Förebyggande åtgärder och aktiviteter pågår inom såväl våld i nära relationer, missbruksproblematik och suicid. Att samla kunskaper för att identifiera kopplingar däremellan skulle vid behov kunna vara en uppgift för andra aktörer såsom universitet och socialnämnden, men bedöms inte vara en åtgärd som ligger inom äldrenämndens ansvarsområde.
Se över möjligheten till sammanhållen journal för legitimerad personal Kartlägga strukturella skillnader i arbetsmiljö på grund av kön bland nämndens medarbetare	Åtgärden har stoppats då den inte bedöms möjlig att genomföra. Åtgärden är stoppad i väntan på instruktioner från KLK.

Bilaga 3. Uppföljning av verksamhetsplanen per augusti 2019

KOMMUNFULLMÄKTIGES INRIKTNINGSMÅL

Inriktningsmål 1: Uppsala kommun ska ha en jämställd och hållbar ekonomi

Bedömning

Ej uppfyllt

Senaste kommentar (2019-08-31):

Arbete pågår för kostnadseffektivisering och en hållbar ekonomi 2019. Nämndens åtgärder i verksamhetsplanen verkställs till övervägande del som planerat, ex. genom samlokalisering/samutnyttjande av lokaler och fordon och projekt heltid som norm. Åtgärderna har gett stora positiva effekter men nämnden förväntas inte fullt ut nå en ekonomi i balans 2019, vilket innebär att inriktningsmålet inte kan anses vara uppfyllt.

Kartläggning av hur nämndens resurser fördelas mellan kvinnor och män har påbörjats, främst inom myndighetsutövning och förebyggande verksamhet. Kommunövergripande projekt om jämställd biståndshandläggning är påbörjat.

NÄMNDMÅL

Äldrenämnden ska använda sina ekonomiska resurser på ett hållbart och jämställt sätt

Äldrenämnden ska ha en ekonomi i balans. Hållbar ekonomisk utveckling är en av förutsättningarna för välfärd och behövs för att säkra människors sociala trygghet. En hållbar ekonomi innebär att kostnaderna inte överstiger intäkterna och att kostnaderna inte överförs på andra aktörer eller kommande generationer. Samtidigt måste det finnas utrymme för både kvalitetsförbättringar och nödvändiga investeringar.

En hållbar ekonomi innefattar även ett hållbart nyttjande av nämndens samtliga resurser, inte minst personal och lokaler. Genom att utveckla samlokalisering och samutnyttjande av nämndens lokaler och genom att arbeta vidare med arbetssätt som exempelvis delad personal skapas förutsättningar för ett mer effektivt resursutnyttjande inom nämndens verksamheter.

Äldrenämnden ska ha en verksamhet där kvinnor och män har lika rättigheter samt ges lika villkor och möjligheter att själva forma sina liv och bidra till samhällets utveckling. Nämndens resurser ska därför fördelas jämställt.

Bedömning

Ej uppfyllt

Senaste kommentar (2019-08-31):

Arbete pågår för kostnadseffektivisering och en hållbar ekonomi 2019. Nämndens åtgärder i verksamhetsplanen verkställs till övervägande del som planerat, ex. genom samlokalisering/samutnyttjande av lokaler och fordon, projekt heltid som norm, samt arbete med jämställd resursfördelning. Åtgärderna har gett stora positiva effekter men nämnden förväntas inte fullt ut nå en ekonomi i balans 2019, vilket innebär att nämndmålet inte kan anses vara uppfyllt.

ÅTGÄRDER

Utveckla samutnyttjande av fordon och samlokalisering och samutnyttjande av lokaler, inom nämndens verksamheter och mellan nämndens verksamheter och andra kommunala verksamheter.

Förväntade effekter av åtgärden:

Ökad effektivitet vid användning och nyinköp av fordon.

Mer effektiv användning av lokaler inom berörda verksamheter.

Ökad kvalitet för brukarna inom berörda verksamheter.

Status

Påbörjad

Senaste kommentar (2019-08-31):

Frågan om samlokalisering och hitta samordningsvinster är en ständigt aktuell fråga. En översyn av förebyggande verksamheter för äldre har slutförts och en samlokalisering av verksamheter är en slutsats av översynen. Två dagverksamheter i Sävja har slagits samman under året. Samutnyttjande av lokaler sker på flera ställen framförallt avseende Träffpunkter 65+.

Samlokalisering av verksamheterna för bl.a. nattpatrull, joursjukvård och hemsjukvård är initierad med flyttstart den 16 september och därefter etappvis fram till och med november månad. Genomförandet innefattar även översyn av samutnyttjande av behov av fordon. Ytterligare samutnyttjande av fordon och lokaler sker inom hemvården. Bland annat samarbetar hemvården med boenden om gemensamma "rastlokaler" på landsbygden. Hemvården utvärderar kontinuerligt behovet av fordon och vilka fordon och fordonstyper. Bilar har bytts ut mot elcyklar och elmoped.

Fordon är inte aktuellt för egen regins boenden.

Arbeta vidare med projektet heltid som norm, bl.a. genom nya arbetssätt som delad personal

Förväntade effekter av åtgärden:

Mer effektiv bemanning och resursplanering.

Status

Påbörjad

Senaste kommentar (2019-08-31):

I samband med Heltid som norm har särskild projektledare utsetts och en tidplan upprättats inför hösten 2019. Inrapportering sker med start 10 september från de verksamheter som har övertalighet till projektledare/planerare, som samarbetar och matchar hantering för förflyttning. Att samplanera där övertalig personal finns och där behov av personal råder innefattar samtliga av nämndens verksamhetsområden. Resurser kan således komma att förflyttas mellan boenden men också mellan boende, hemvård och verksamheter inom förebyggande, ex. mellan boende och korttidsverksamhet.

Eventuell övertalighet i verksamheterna är föränderlig över tid. Inte minst påverkas den av de ansökningar som nu ska göras från de som vill gå ned i tid, vilket direkt påverkar planeringen framgent.

Samtliga verksamheter är inne i projektet och arbetar för att anpassa scheman och omfördelning av övertalig personal. Instruktioner hur detta går till "hanteringsordning" delgavs verksamhetscheferna innan sommaren.

Säkerställa att effekter och konsekvenser för jämställdhet finns med vid beslut om inriktning och fördelning av resurser

Förväntad effekt:

Jämställd resursfördelning

Status

Påbörjad

Senaste kommentar (2019-08-31):

Kommunövergripande projekt om jämställd biståndshandläggning är påbörjat. Flera projekt kommer att starta under hösten 2019 som berör jämställdhet och resursfördelning. Rådgivning och bistånd kommer att genomföra sin årliga jämställdhetsanalys, detta år kommer jämställdhetsbudgetering fungera som ett teoretisk ramverk för analysen.

Konsekvenser för jämställdhet ska belysas i samtliga ärenden som beslutas i nämnden, rutin kommer att framarbetas under tertial 3 för att säkerställa att detta sker.

UPPDRAG

1.12 Genomföra en koncernövergripande kartläggning hur resurser fördelas mellan män och kvinnor senast 2022 i syfte att uppnå en jämställd resursfördelning.

Motsvaras i Mål och budget 2018 av 1.4 Genomföra analyser för jämställdhetsbudgetering inom minst ett nytt utvecklingsområde årligen, samt att utifrån analys ta fram åtgärder i syfte att minska ojämställdhet

Äldrenämnden har under tidigare år på olika sätt arbetat för en jämställd resursfördelning mellan kvinnor och män. Exempelvis så har analyser för jämställdhetsbudgetering påbörjats inom såväl öppna förebyggande insatser som genom dokumentationsgranskning av biståndsbeslut för att förbättra kunskapsläget och kunna ta fram förslag på åtgärder för att minska ojämställdheten. Analyserna är inne i slutskedet och kommer under år 2019 att följas av framtagande av åtgärder för att minska eventuell ojämställdhet inom de aktuella verksamhetsområdena. Det finns därför erfarenheter och aktiviteter som det går att bygga vidare på.

Samtidigt har detta arbete karakteriserats av att det varit isolerat och begränsat till specifika insatser och verksamhetsområden. Det finns därför behov av ett mer samlat arbetssätt för jämställd resursfördelning där verksamhet, ekonomi och statistik integreras. I detta ingår även att inventera och kartlägga hur resurser fördelas inom samtliga av nämndens verksamheter. En viktig del är även tillgången till könsuppdelad statistik i nämndens olika verksamhetsystem. Detta behöver både hanteras inom ramen för befintliga system och bevakas i den upphandling av nytt verksamhetssystem som görs inom ramen för Projekt hälsa, vård och omsorg 2019 (HVO 2019).

Status

Påbörjad

Senaste kommentar (2019-08-31):

Uppdraget är påbörjat och arbete pågår, främst inom myndighetsutövning och förebyggande verksamhet. Kommunövergripande projekt om jämställd biståndshandläggning är påbörjat.

Uppdraget förväntas vara färdigt 2022.

ÅTGÄRDER

Genomföra en heltäckande kartläggning av hur nämndens resurser fördelas mellan kvinnor och män utifrån verksamhet, statistik och ekonomi.

Förväntade effekter av åtgärden:

Samlad kunskap om hur nämndens resurser fördelas mellan män och kvinnor.

Status

Påbörjad

Senaste kommentar (2019-08-31):

Kommunövergripande projekt om jämställd biståndshandläggning är påbörjat.

Inom ramen för den större översyn och studie som gjorts inom öppna förebyggande verksamhet har iakttagits en skevhet i vilka som närvarar på förvaltningens öppna förebyggande verksamhet. Studie pågår kring nämndens kärnverksamheter och fördelning av resurser.

Inom ramen för HVO driva på för införande av nytt IT-system som stöder IBIC-modellen och tillåter framtagande av mer detaljerad och könsuppdelad statistik på insatsnivå.

Förväntade effekter av åtgärden:

Möjlighet till framtagande av mer detaljerad statistik på insatsnivå.

Möjliggörande av bättre jämställdhetsanalyser och ökade kunskaper om resursfördelning mellan kvinnor och män.

Status

Påbörjad

Senaste kommentar (2019-08-31):

Arbete i delprojektgrupper pågår.

Att utifrån analys av följande verksamhetsområden ta fram åtgärder för att minska ojämställdhet: -Träffpunkter, Seniorrestauranger, Uppsökande hembesök, föreningsbidrag

Förväntade effekter av åtgärden:

Jämställd resursfördelning inom och mellan områdena

Status

Påbörjad

Senaste kommentar (2019-08-31):

Statistik är framtagen för de olika verksamhetsområdena och analysarbete pågår när det gäller träffpunkter och Seniorrestauranger. Analys och framtagande av åtgärder inom Seniorguide och föreningsbidrag påbörjas senare under 2019/2020.

KVAR FRÅN 2018: 1.2 Tydliggöra hur digitaliseringens möjligheter ska användas och dess utmaningar hanteras i verksamhetsplanering och affärsutveckling så att utvecklingen kan drivas så samlat och effektivt som möjligt

Status

Färdig

Senaste kommentar (2019-08-31):

Se under IM3 och uppdrag: Aktivt och strategiskt arbeta med digital utveckling och innovation, genom bland annat testbäddar, för att utveckla den egna verksamheten, stärka klimatarbetet och skapa ett smart och hållbart Uppsala.

Inriktningsmål 2: Uppsala ska vara tryggt och attraktivt att leva, verka och vistas i

Bedömning

I hög grad uppfyllt

Senaste kommentar (2019-08-31):

Åtgärder verkställs som planerat, dock genomförs åtgärder för ökad trygghet inom ramen för äldrevänlig kommun först efter att handlingsplan antagits. Detta beräknas ske under fjärde kvartalet 2019.

Arbete pågår inom ramen för krisberedskapsplanering och äldrevänlig kommun som förväntas bidra till ökad trygghet och säkerhet för kommunens äldre. Framtagande av en upphandlingsplan förväntas bidra till högre grad av förutsebarhet för nämndens utförare.

Arbete pågår i samarbete med KLK för att stärka nämndens krisberedskapsplanering genom framtagande av ledningsplan för hantering av störningar inom nämndens ansvarsområde. Arbetet med detta fortgår under 2019. Arbete med revidering av rutiner och handlingsplaner för hantering av störningar inom nämndens område pågår.

Näringslivsperspektivet beaktas genom att framtagande av en drifts- och upphandlingsplan har påbörjats och planeras att tas till äldrenämnden i oktober för beslut. Frågan om ev. översyn av andra områden för upphandling är aktualiserad, men något konkret arbete har inte påbörjats.

UPPDRAG

KVAR FRÅN 2018: 2.2 Utifrån genomförd nollmätning stärka platsvarumärket Uppsala.

Uppdragets lydelse 2017: "Implementera varumärkesplattformen för platsvarumärket Uppsala"

Status

Färdig

Senaste kommentar (2019-08-31):

Nämnden deltar kontinuerligt i kommungemensamma satsningar och bidrar med äldreperspektivet så att nämndens målgruppers behov uppmärksammas och tas hänsyn till.

Texter och bilder har anpassats för att stämma överens med platsvarumärkets budskap och värdeord.

Ett antal chefer och medarbetare inom egen regin har deltagit/deltar i central grupp 'Attraktivare arbetsgivare Legitimerad personal' sedan knappt ett år tillbaka. Ett stort antal strategier har formulerats och ett antal aktiviteter har planerats. Arbetet fortsätter i höst.

Implementering av varumärkesplattformen har skett löpande och fortgår under 2019 i samband med kommunikation kring initiativet äldrevänlig kommun.

KVAR FRÅN 2018: 2.9 Stärka krisberedskapen i kommunens alla verksamheter

Status

Färdig

Senaste kommentar (2019-08-31):

Se under uppdrag 2:1 åtgärd "Utifrån kommungemensam ledningsplan ta fram en nämndspecifik ledningsplan, samt revidera rutiner och handlingsplaner för hantering av störningar inom äldrenämndens verksamhet och ansvarsområde".

2.1 Stärk arbetet med att förebygga och förhindra social oro samt öka tryggheten.

Motsvaras i Mål och budget 2018 av 2.11 Ta fram en handlingsplan för ökad trygghet och säkerhet (KS)

Brottsförebyggande rådet (BRÅ) har i den nationella trygghetsundersökningen 2017 genomfört en omfattande kartläggning av olika gruppers trygghetsupplevelser, bl.a. i det egna bostadsområdet. Undersökningen visar att äldre kvinnor 75-79 år, (åldersgruppen 80 år och äldre ingår inte i undersökningen) är den grupp som i överlägset högst utsträckning undviker att gå ut på grund av otrygghet, även om andelen har sjunkit under den senaste tioårsperioden.

Det finns därför ett uppenbart behov, både ur ett äldreperspektiv och ur ett jämställdhetsperspektiv att nämnden prioriterar och lyfter trygghetsfrågan ytterligare. Då stadsplaneringsprocessen till största delen ligger utanför nämndens kontroll krävs en god samverkan med andra berörda kommunala nämnder och externa parter, något som kommer att uppmärksammas bl.a. inom ramen för arbetet med Äldrevänlig kommun.

Extraordinära störningar, händelser och olyckor är ofta komplexa och kan få konsekvenser för flera av kommunens vitala sektorer. De kan vara mer eller mindre synliga och förutsägbara. Det är därför en skyldighet för äldrenämnden att organisera sin samhällsviktiga verksamhet på ett motståndskraftigt sätt samt att ha en beredskap för det oväntade och oförutsägbara.

Sårbarhet kan dock inte helt förebyggas och därför måste nämnden försäkra sig om en god krishanteringsförmåga inom den egna organisationen samt hos de utförare som nämnden anlitar. Beredskap måste även finnas för verksamhets specifika störningar, såsom smitta eller andra exceptionella händelser.

Krisberedskapen syftar till att värna om målgruppens liv och hälsa samt de grundläggande värden och funktioner som nämnden ansvarar för. Skador på människor, miljö och egendom ska minimeras, samtidigt som den verksamhet som nämnden ansvarar för ska bedrivas under så normala former som möjligt även vid en allvarigare kris och/eller extraordinär händelse.

Under 2019 fortsätter det pågående arbetet med att ta fram ledningsplan för hantering inom äldrenämndens ansvarsområde. Utifrån planen kommer även rutiner och handlingsplaner inom området att revideras.

Status

Påbörjad

Senaste kommentar (2019-08-31):

Arbete med framtagande av nämndspecifik ledningsplan pågår. Första versionen av ledningsplanen ska testas i november i samarbete med OMF.

Arbete med revidering av rutiner och handlingsplaner för hantering av störningar inom nämndens område pågår. En lokal kris- och beredskapsplan som innefattar bl.a. åtgärder kring vatten/el avbrott publicerades i ledningssystemet 5 april. Implementeringen av planen har startat i samtliga vård- och omsorgsboenden. Den lokala kris och beredskapsplanen kommer följas upp under hösten 2019.

Åtgärder för ökad trygghet inom ramen för äldrevänlig kommun genomförs när handlingsplan antagits. Detta beräknas ske hösten 2019.

Uppdraget förväntas vara färdigt 2022.

ÅTGÄRDER

Utifrån handlingsplan för äldrevänlig kommun och i samverkan med andra berörda parter genomföra åtgärder för att öka tryggheten för kommunens äldre.

Förväntade effekter av åtgärden:

Ökad trygghet bland kommunens äldre.

Status

Väntar

Senaste kommentar (2019-08-31):

Handlingsplan antogs av Äldrenämnden den 22 augusti. Planen kommer att gå till KS för beslut under hösten 2019. Åtgärder genomförs när handlingsplan antagits av KS.

Utifrån kommungemensam ledningsplan ta fram en nämndspecifik ledningsplan, samt revidera rutiner och handlingsplaner för hantering av störningar inom äldrenämndens verksamhet och ansvarsområde

Förväntade effekter av åtgärden:

Ökad beredskap för störningar och kriser inom äldrenämndens verksamhet och ansvarsområde

Status

Påbörjad

Senaste kommentar (2019-08-31):

Ledningsplanearbetet är påbörjat. Första versionen av ledningsplanen ska testas i november i samarbete med OMF. Övningen leds av en extern konsult.

Arbete med revidering av rutiner och handlingsplaner för hantering av störningar inom nämndens område pågår. En lokal kris- och beredskapsplan som innefattar bl.a. åtgärder kring vatten/el avbrott publicerades i ledningssystemet 5 april. Implementeringen av planen har startat i samtliga vård- och omsorgsboenden.

omsorgsboenden. Denna kommer att ingå som en naturlig del i introduktionen för nyanställda. Den lokala kris och beredskapsplanen kommer följas upp under hösten 2019.

2.9 Beakta näringslivsperspektivet i kommunala beslut.

Äldrenämndens olika verksamheter kännetecknas idag av en mångfald när det gäller drifts- och upphandlingsformer. Egen regi, privata utförare och civilsamhället spelar alla en viktig roll för att äldrenämnden ska kunna fullgöra sitt uppdrag. Situationen skiljer sig åt inom olika verksamhetsområden, där andelen av verksamheten som drivs av externa utförare är störst inom särskilt boende.

Under senare år har utvecklingen inom särskilt boende varit att andelen boenden inom egen regi samt privata boenden inom ramen för lagen om valfrihetsystem (LOV) har ökat, medan andelen privata boenden upphandlade enligt lagen om offentlig upphandling (LOU) har minskat. En kvalitetsupphandlingsplan kan bidra till en högre grad av förutsebarhet, både för äldrenämndens egen regi och privata utförare inom ramen för LOU. Genom att se över andra lämpliga områden för upphandling kan också en större mångfald av aktörer möjliggöras. Av särskild vikt är att underlätta för civilsamhället att delta i framtida upphandlingar.

Status

Påbörjad

Senaste kommentar (2019-08-31):

Arbetet med att ta fram en kvalitetsupphandlingsplan för viss verksamhet inom äldrenämndens ansvarsområden har påbörjats och planeras att tas till äldrenämnden i oktober för beslut.

Uppdraget förväntas vara färdigt 2019.

ÅTGÄRDER

Ta fram en drifts- och upphandlingsplan för äldrenämndens särskilda boenden.

Förväntade effekter av åtgärden:

Högre grad av förutsebarhet för egen regi och externa utförare inom ramen för LOU.

Status

Påbörjad

Senaste kommentar (2019-08-31):

Arbetet med att ta fram en kvalitetsupphandlingsplan för särskilda boenden har påbörjats och planeras att tas till äldrenämnden i oktober för beslut.

Se över ev. andra lämpliga områden för upphandling

Förväntade effekter av åtgärden:

Möjliggörande av större mångfald av aktörer inom fler av nämndens ansvarsområden.

Status

Väntar

Senaste kommentar (2019-08-31):

Frågan är aktualiserad men några beslut har ej fattats.

2.13 Inför 24 timmars-garanti för samtal mellan vårdnadshavare och socialtjänst när unga begår brott.

Status

Stoppad

Senaste kommentar (2019-01-01):

Nämnden avstår från att arbeta med uppdraget eftersom det inte ryms inom nämndens uppdrag. Nämnden har ingen verksamhet som kan bidra till genomförandet av uppdraget och de effekter uppdraget är avsett att åstadkomma.

2.14 Samordna upphandlingsarbetet rörande gaturummet i syfte att undvika onödiga grävarbeten.

Status

Stoppad

Senaste kommentar (2019-01-01):

Nämnden avstår från att arbeta med uppdraget eftersom det inte ryms inom nämndens uppdrag. Nämnden har ingen verksamhet som kan bidra till genomförandet av uppdraget och de effekter uppdraget är avsett att åstadkomma.

Inriktningsmål 3: Uppsalas stad och landsbygd ska växa genom ett hållbart samhällsbyggande

Bedömning

I hög grad uppfyllt

Senaste kommentar (2019-04-30):

Arbete fortgår för att nämnden ska kunna bidra till att kommunen når sina miljömål. Ytterligare insatser behövs för att öka ökningstakten av andelen förnybar energi i nämndens verksamheter och för att bidra till en fossilfri kommun inom externa verksamheter.

Arbete fortgår inom digitalisering och innovation med testbäddar/testprojekt inom egen region, ex. nattinsyn, läkemedelsrobotar, Skype-utrustning samt elektroniska körjournaler och ruttoptimering.

UPPDRAG

3.1 Aktivt och strategiskt arbeta med digital utveckling och innovation, genom bland annat testbäddar, för att utveckla den egna verksamheten, stärka klimatarbetet och skapa ett smart och hållbart Uppsala.

Kommunens hela framtida verksamhet är beroende av en ökad innovationstakt. För att skapa förbättringar och radikal förnyelse krävs sammansatta och kombinerade insatser. Äldrenämnden har därför börjat utforma en strategi för arbetet. Strategin är i stora delar integrerad i den här verksamhetsplanen och utgår från den definition av innovation som används av Sveriges Kommuner och Landsting. Strategin består av insatser inom följande områden och aktiviteter kommer att genomföras under samtliga av dessa punkter:

- Riktning: Vi måste veta vad innovation är och vad vi vill åstadkomma med vårt innovationsarbete
- Krav och kultur: Organisationen behöver ställa krav på utveckling och innovation, det behöver bli en självklar del av vårt sätt att verka – av vår kultur.
- Förutsättningar: Vi behöver ge chefer och medarbetare rimliga förutsättningar att utveckla verksamheten.
- Stimulans: Vi behöver göra det attraktivt att arbeta med innovation.
- Kompetens: För att lyckas med utvecklingsarbetet krävs kompetens.
- Uppföljning: För att förstå om vi lyckas i vår ambition behöver vi följa upp det vi gör.

Innovationsarbetet kommer dels att fokusera på ett antal innovationsområden där registrerade avvikelser visar att verksamheten brister, men även på att skapa helt nya tjänster för framtiden, bland annat genom samverkan med Region Uppsala. Ett bedömningsverktyg kommer att tas fram för att kunna visa på vilken metod som är mest lämplig att använda för att arbeta fram nya innovationer.

Teknikutvecklingen inom nämndens verksamheter behöver bygga på identifierade behov hos dessa verksamheter. Invånarnas behov, intressen och möjligheter ska styra utvecklingen inom innovationer och digitalisering. Digital information och kommunikation är exempel på tjänster som i högre grad behöver utformas för att möta äldres behov och därigenom möjliggöra ökad livskvalitet för målgruppen. Äldrenämnden kommer därför att verka för innovationer och digitaliseringslösningar som i högre grad kan bidra till en sådan utveckling.

Projektet HVO 2019 har som målsättning att Uppsala kommun år 2019 ska ha en systemlösning som bidrar till att lösa välfärdsutmaningarna, samtidigt som kvalitet och hållbarhet säkras. Konkret betyder detta att arbetssätt och IT-miljö ses över.

Status

Påbörjad

Senaste kommentar (2019-08-31):

Deltagare från nämndens olika verksamheter har deltagit i framtagandet av nytt verksamhetssystem, genom arbete i olika arbetsgrupper och i arbete med framtagande av underlag för upphandling. Nämndens medarbetare kommer även att delta i utvärderingen av anbudsunderlag samt i arbete för att möjliggöra implementering av det nya verksamhetssystemet. Upphandlingsarbetet är i slutfasen och besked om resultat från upphandling inväntas.

Testprojekt inom egen region pågår, ex. natttillsyn och läkemedelsrobotar i ordinärt boende samt Skype-utrustning inom hemvården. Ett projekt om att handla mat på nätet för brukarna har startats i augusti 2019. Ruttoptimering är på gång för hela hemvården och elektroniska körjournaler är installerade i alla bilar.

Arbete med innovationslösningar så som t ex digitala informations- och kommunikationstekniker i syfte att utveckla möjligheterna för kommuninvånare, brukare och anhöriga i kontakten med nämndens verksamheter pågår.

Uppdraget förväntas vara färdigt 2020.

ÅTGÄRDER

Arbeta enligt innovationsstrategin för att skapa förutsättningar för innovation och digitalisering i nämndens olika verksamheter

Förväntade effekter av åtgärden:

Modell för hur Uppsala ska jobba med innovationer som är tekniskt hållbara, leder i sin tur till ökad kvalitet/effektivitet.

Status

Påbörjad

Senaste kommentar (2019-08-31):

Innovationsstrategin är framarbetad och förväntas gå upp till beslut i nämnd under hösten 2019. Till strategin kopplas en handlingsplan som stöd för tänkta aktiviteter.

Arbetet med innovation och digitalisering pågår, bland annat när det gäller planeringen av nytt vård- och omsorgsboende i Storvreta. Avdelning rådgivning och bistånd samverkar med trygghetsjouren för inrättande av digital natttillsyn på distans. Avdelningen har inrättat tre funktioner som fungerar som ambassadörer i arbetet. Ambassadörerna verkar för en god implementering samt utbildning på avdelningen. Avdelningens chefer har deltagit i utbildning i tjänstedesign för ledare. En medarbetare deltar i utbildning i innovationscoaching.

Flertal projekt planeras eller pågår i nämndens olika verksamheter i egen region. Flertalet av verksamheterna har Skype-utrustning för att bli effektivisera mötesforum. För att nämna några exempel - projektet "tyst trygghet" pågår i en verksamhet. Under hösten kommer arbete med kameratillsyn nattetid ses över och förhoppningsvis kan ett eller några boenden, där det lämpar sig, få pröva detta inom verksamheten.

Inom hemsjukvården/hemvården pågår projekt avseende läkemedelsrobotar i ordinärt boende i syfte att öka/bibehålla självständighet. Alla hemvårdens chefer har fått utbildning i innovationsguiden för chefer. Fler projekt om innovation och digitalisering är på gång, ex. avseende inköp av matvaror via iPads eller motsvarande.

Medverka i upphandling av nytt verksamhetssystem inom ramen för projekt HVO 2019.

Förväntade effekter av åtgärden:

Ersättning av otillräckliga system, skapar förutsättningar för framtida möjligheter tekniken kan ge.

Status

Påbörjad

Senaste kommentar (2019-08-31):

Representanter från förvaltningen medverkar i olika arbetsgrupper i projektet "Ny Upphandling HVO 2019" samt i utvärderingsarbetet av upphandlat system.

Implementera projekt HVO 2019.

Förväntade effekter av åtgärden:

Ersättning av otillräckliga system, skapar förutsättningar för framtida möjligheter tekniken kan ge.

Status

Påbörjad

Senaste kommentar (2019-08-31):

Deltagare från nämndens olika verksamheter har deltagit i projektet genom arbete i olika arbetsgrupper och i arbete med framtagande av underlag för upphandling. Arbete pågår med att säkerställa rätt indata i nuvarande handläggningssystem för att införande av nytt system ska underlättas. Nämndens medarbetare kommer även att delta i utvärderingen av anbudsunderlag samt

i arbete för att möjliggöra implementering av det nya verksamhetssystemet. Upphandlingsarbetet är i slutfasen och besked om resultat från upphandling inväntas.

Inom testbäddsverksamhet för ny välfärdsteknik och digitalisering för egen regin genomföra testprojekt.

Förväntade effekter av åtgärden:

Struktur för en ny modell hur Uppsala ska föra in ny teknik för att öka hastigheten i teknikinförande.

Bibehållen/ökad kvalitet/effektivitet genom användande av ny teknik.

Status

Påbörjad

Senaste kommentar (2019-08-31):

Flertal projekt pågår eller planeras inom nämndens verksamheter.

- Läkemedelsrobotar i ordinärt boende i syfte att öka/bibehålla självständighet. Två robotar är på väg ut till patienter inom kort.
- Digital kameratillsyn i syfte att minska fysiska besök/störningar nattetid. Inget datum för start är beslutat.
- Nya appar i Phoniro och Tes.
- Skypeutrustning har införskaffats för att ha digitalplattform för möten och finns installerad i flertalet verksamheter.
- Ruttoptimering på gång för hela hemvården och elektroniska körjournaler är installerade i alla bilar.
- Ett projekt om att handla mat på nätet för brukarna har startats i augusti 2019.
- "En god och nära digital vård och omsorg i samverkan för att undvika återinskrivning", ett nystartat projekt i samverkan m Region Uppsala. Projektet utgår från en vårdcentral i Region Uppsalas regi.

Utveckla möjligheterna för kommuninvånare, brukare och anhöriga att använda digitala informations- och kommunikationstekniker i kontakten med nämndens verksamheter

Förväntade effekter av åtgärden:

Ökad tillgänglighet för brukare och anhöriga i kontakten med nämndens verksamheter

Tillgänglig service och informativ webbplats för nämndernas målgrupp.

Status

Påbörjad

Senaste kommentar (2019-08-31):

Arbete med innovationslösningar så som t ex digitala informations- och kommunikationstekniker i syfte att utveckla möjligheterna för kommuninvånare, brukare och anhöriga i kontakten med nämndens verksamheter pågår på övergripande nivå. Bland annat pågår arbete för att förbättra wi-fi nätverket ute i verksamheterna. Ett annat exempel är träffpunkternas webbsida som kontinuerligt utvecklas för att ge brukarna bättre och aktuell information. Alla träffpunkter har Ipads och besöksdatorer. De erbjuder också viss utbildning för besökarna. Korttidsvården har w-fi tillgängligt för brukare/anhöriga.

Inom hemvården finns flera planerade eller pågående projekt, såsom läkemedelsrobotar i ordinärt boende i syfte att öka/bibehålla självständighet och digital kameratillsyn i syfte att minska fysiska besök/störningar nattetid.

Fortsatt medverkan i det kommunövergripande strategiarbetet gällande extern webbnärvaro.

Förväntade effekter av åtgärden:

Tillgänglig service och informativ webbplats för nämndernas målgrupp.

Status

Påbörjad

Senaste kommentar (2019-08-31):

Projektet med kommunens externa webbnärvaro har påbörjats. Under 2019 genomförs uppdatering av kommunens hemsida enligt följande:

1. Uppdatering av uppsala.se = uppsala.se 2.0 (genomfört)

*Översyn av syfte, mål och kriterier

*Förbättrad struktur och navigering

*Ny design utifrån nya profilen

*Sammanfoga innehåll som hör ihop (uppsala.se, bygg, näringsliv, international)

2. Översyn av digital organisation (påbörjat)

3. Övrigt

*Nyhetslistning startsida

*Karriär

Preliminär plan 2020 och framåt:

*Utveckling databas och tjänst som ersätter Hitta & jämför

*Sammanfoga innehåll som hör ihop steg 2 – vård och omsorg

*Översyn utförarwebb

*Översyn plattform utbildning

*Översyn plattform kultur

3.8 Öka återanvändning och återvinning genom förbättrade och enklare möjligheter för invånare att källsortera, samt vidta åtgärder för att öka försäljningen på Återbruket.

Alla nämnder ska inom sitt verksamhetsområde se till att kunskap och möjligheter till återanvändning och återvinning finns. Inom äldrenämndens egen regi används ledningssystemet ISO 14001 för ett sammanhållet miljöarbete. Genom det kontinuerliga arbetet säkerställs egen regins bidrag till en god källsortering och resurshållning. Frågan bevakas även vid framtagande/revidering av förfrågningsunderlag gentemot externa utförare och vid kontraktskrivningar av lokaler.

Status

Påbörjad

Senaste kommentar (2019-08-31):

Miljöombud finns ute i verksamheterna med uppdrag och förbättring har kunnat göras vad gäller sophantering. Dock saknas i vissa verksamheter sopkärl eller anpassade utrymmen för att fullt ut kunna göra en källsortering, men arbetet fortgår för att finna lösningar om möjligt.

Samtliga verksamheter inom egen regins boenden har utsedda miljöombud och källsortering sker enligt gällande rutiner och direktiv. Miljöombuden har en stående punkt på APT så information nås till alla medarbetare. Från årsskiftet ansvarar verksamheterna själva för kostnaden för avfall och detta kommer förhoppningsvis öka medvetandet gällande källsortering ytterligare.

Uppdraget förväntas vara färdigt 2019.

ÅTGÄRDER

Fortsätta det kontinuerliga arbetet med att säkerställa god källsortering i gemensamma utrymmen för ökad återanvändning.

Förväntade effekter av åtgärden:

Ökad återanvändning och mindre användning av engångsmaterial.

Status

Påbörjad

Senaste kommentar (2019-08-31):

De flesta verksamheter inom egen regin har en bra struktur för detta arbete. Någon enhet skapar nu rutiner och förutsättningar. Miljöombud finns ute i verksamheterna med uppdrag och förbättring har kunnat göras vad gäller sophantering. Dock saknas i vissa verksamheter sopkärl eller anpassade utrymmen för att fullt ut kunna göra en källsortering, men arbetet fortgår för att finna lösningar om möjligt.

Samtliga verksamheter inom egen regins boenden har utsedda miljöombud och källsortering sker enligt gällande rutiner och direktiv. Miljöombuden har en stående punkt på APT så information nås till alla medarbetare. Från årsskiftet ansvarar verksamheterna själva för kostnaden för avfall och detta kommer förhoppningsvis öka medvetandet gällande källsortering ytterligare.

3.10 Öka andelen förnybar energi och öka takten i arbetet med energieffektivisering och energisparande

Äldrenämndens miljö- och klimatarbete utgår från kommunens miljö- och klimatprogram och de åtta etappmålen i detta program. De åtta etappmålen för miljö- och klimat ska fungera som en drivkraft för en snabb utveckling till ett hållbart samhälle i allmänhet och de övergripande miljö- och klimatmålen i synnerhet. I programmet ingår målen att kommunen ska vara fossilfri 2030 samt klimatpositiv 2050. Etappmål 3 i programmet innefattar att:

- Kommunens egna fordon är fossilbränslefria år 2020, maskinparken och upphandlade transporter är fossilbränslefria eller klimatneutrala senast år 2023.

Den största miljöpåverkan inom äldrenämndens verksamheter finns inom transporter, och då särskilt persontransporter inom hemvården. För att äldrenämnden ska kunna bidra till kommunens miljömål, både på kort och på lång sikt, är därför omställningen av fordonsparken inom hemvården, men även bland nämndens övriga medarbetare, av största betydelse. Inom egen regin arbetar nämnden mot etappmålet att kommunens fordonspark ska vara fossilbränslefri till år 2020.

För upphandlade transporter är målet att fordonsparken ska vara fossilbränslefri eller klimatneutral år 2023. I äldrenämndens förfrågningsunderlag för hemvård ställs krav på att utföraren månatligen ska redovisa antalet körda kilometer per tjänstebil samt drivmedeltyp och förbrukning. Utföraren ska även vid nyinköp/leasing införskaffa miljöbil, enligt Uppsala kommuns Miljö- och klimatprogram.

Status

Försenad

Senaste kommentar (2019-08-31):

Uppdraget flyter på enligt plan när det gäller egen regin men när det gäller externa utförare behövs ytterligare insatser för att möjliggöra systematisk uppföljning.

När det gäller hemvården inom egen regin har ett flertal enheter vid byte av fordon gått över till bilar som drivs av biodisel och planering fortsätter för att byta samtliga fordon mot fossilfria fordon till 2020. En stor del av verksamheten använder cyklar när de besöker brukare och patienter. Användandet av elcyklar har ökat i verksamheten och försök pågår avseende elmopeder.

En medarbetare arbetar med ruttoptimering. Ny ruttoptimering skall lanseras för hela hemvården under hösten 2019. Verksamhetschefer har tagit del av digitala ruttoptimeringslösningar bl.a. från region Skåne. Så fort digital plattform finns på plats finns en stark önskan att komma igång med ruttoptimeringsystem.

Inom bl.a. egen regins boenden sker samkörning av olika leveranser.

Aktiviteter har inte påbörjats för detta uppdrag gentemot externa utförare. Tankar finns att följa upp via en enkät till alla utförare. Uppföljning sker sedan vid avtalsuppföljningar

Uppdraget förväntas vara färdigt 2020.

ÅTGÄRDER

Genom kontinuerligt miljöarbete, exempelvis genom ruttoptimering och att byta ut fossildrivna bilar mot fossilfria bilar och elcyklar, bidra till att kommunen når klimatmålen år 2020.

Förväntade effekter av åtgärden:

Ökad andel fossilfria bilar och ökat antal elcyklar.

Minskad förbrukning av fossila bränslen inom transporter.

Minskad energianvändning inom transporter.

Status

Påbörjad

Senaste kommentar (2019-08-31):

När det gäller hemvården inom egen regin har ett flertal enheter vid byte av fordon gått över till bilar som drivs av biodisel och planering fortsätter för att byta samtliga fordon mot fossilfria fordon till 2020. En stor del av verksamheten använder cyklar när de besöker brukare och patienter. Användandet av elcyklar har ökat i verksamheten och försök pågår avseende elmopeder.

En medarbetare arbetar med ruttoptimering. Ny ruttoptimering skall lanseras för hela hemvården under hösten 2019. Verksamhetschefer har tagit del av digitala ruttoptimeringslösningar bl.a. från region Skåne. Så fort digital plattform finns på plats finns en stark önskan att komma igång med ruttoptimeringsystem.

Inom bl.a. egen regins boenden sker samkörning av olika leveranser.

Genom systematisk uppföljning inom ramen för valfrihetssystemet för hemvård säkerställa att andelen förnybar energi vid transporter succesivt ökar. (Gäller endast externa utförare)

Förväntade effekter av åtgärden:

Ökad andel fossilfria bilar.

Minskad förbrukning av fossila bränslen inom transporter.

Status

Ej påbörjad

Senaste kommentar (2019-08-31):

Aktiviteter har inte påbörjat för detta åtgärd. Tankar finns att följa upp via en enkät till alla utförare. Uppföljning sker sedan vid avtalsuppföljningar

KVAR FRÅN 2018: 3.3 Utifrån den sociala kompassen fortsätta utveckla den samordnade planeringsprocessen för hållbar stads- och landsbygdsutveckling

Status

Färdig

Senaste kommentar (2019-08-31):

Uppdrag kommer att hanteras inom ramen för handlingsplanen för äldrevänlig kommun som förväntas antas av KS sista kvartalet 2019.

3.15 Bygga fler pendlarparkeringar under planperioden i anslutning till kollektivtrafikens knutpunkter i bland annat Storvreta, Almunge, Vattholma, Björklinge och Vänge.

Status

Stoppad

Senaste kommentar (2019-01-01):

Nämnden avstår från att arbeta med uppdraget eftersom det inte ryms inom nämndens uppdrag. Nämnden har ingen verksamhet som kan bidra till genomförandet av uppdraget och de effekter uppdraget är avsett att åstadkomma.

Inriktningsmål 4: Uppsala ska vara jämlikt och inkluderande med goda förutsättningar för folkhälsa och livskvalitet

Bedömning

I hög grad uppfyllt

Senaste kommentar (2019-08-31):

Omfattande arbete pågår inom ramen för det förebyggande arbetet som förväntas bidra positivt till folkhälsan för nämndens målgrupp. Fortsatt insatser behövs för att stärka jämlikheten, både inom målgruppen äldre och mellan målgruppen äldre och yngre personer.

Framtagande av handlingsplan för Äldrevänlig kommun pågår och förväntas beslutas av KF under sista kvartalet 2019. Därefter påbörjas implementeringen av handlingsplanen som förväntas vara färdig 2022.

Arbetet med utbildningen "första hjälpen för psykisk hälsa" pågår och ett flertal av nämndens medarbetare har gått utbildningen. Utredning med fokus på äldre och missbruk har påbörjats av projektledare utifrån projektdirektiv. Stöd i arbete för biståndshandläggare gällande risk- och missbruk finns framtagen och används vid möte med brukare. Underlag för kartläggning av förekomsten av äldre med missbruksproblematik är under framtagande. Stöd i arbete för handläggare gällande hot och våld i nära relationer är under framtagande.

UPPDRAG

4.1 Utveckla en äldrevänlig kommun inom ramen för WHO:s nätverk.

Motsvaras i Mål och budget 2017 av Implementera handlingsplan för WHO:s äldrevänlig stad.

Motsvaras i Mål och budget 2018 av 4.1 I samarbete med WHO:s nätverk utveckla en äldrevänlig stad.

Uppsala kommun blev medlem i WHO:s nätverk för äldrevänliga städer under våren 2016. Under våren 2017 genomfördes en baslinjemätning genom bland annat 15 rundabordskonferenser, där äldre kommuninvånare i 14 av kommunens delområden fick rösta och ge sin syn på Uppsalas äldrevänlighet utifrån åtta fokusområden baserade på WHO:s guide för äldrevänlighet.

Under 2018 har framtagandet av program och handlingsplan för äldrevänlig kommun påbörjats, med resultatet från rundabordskonferenserna och andra dialogmöten med kommunens äldre som underlag. Äldrenämnden samordnar framtagandet av programmet och handlingsplanen som beräknas antas under fjärde kvartalet 2019.

Efter att programmet och handlingsplanen antagits kommer implementeringen av handlingsplanen att inledas. Handlingsplanen kommer att innefatta ett antal åtgärder/aktiviteter där flera olika nämnder och externa aktörer kommer att vara delaktiga. Äldrenämnden ansvarar för att samordna implementeringsarbetet och medverkar även aktivt i de aktiviteter/åtgärder som ligger inom nämndens ansvarsområde.

Status

Påbörjad

Senaste kommentar (2019-08-31):

Framtagande av handlingsplan för Äldrevänlig kommun pågår och förväntas beslutas av KS under sista kvartalet 2019. Därefter påbörjas implementeringen av handlingsplanen som förväntas vara färdig 2022. Uppdraget förväntas vara färdigt 2022.

ÅTGÄRDER

Ta fram, samordna och medverka i implementering av handlingsplan för en äldrevänlig kommun

Förväntade effekter av åtgärden:

Större förståelse för äldres situation och vikten av att säkerställa ett äldreperspektiv, bland andra kommunala nämnder och andra externa aktörer.

Förbättrad situation (ökad äldrevänlighet) för kommunens äldre.

Status

Påbörjad

Senaste kommentar (2019-08-31):

Handlingsplanen antogs av äldrenämnden den 22 augusti och förväntas antas av KF sista kvartalet 2019. Därefter påbörjas implementeringen av handlingsplanen.

Utifrån handlingsplan för äldrevänlig kommun, genom samverkan med andra berörda parter och genom ett intersektionellt perspektiv ta fram förslag på och genomföra åtgärder för att motverka ålderism och ojämställdhet

Förväntade effekter av åtgärden:

Förbättrad situation (ökad äldrevänlighet) för kommunens äldre.

Status

Påbörjad

Senaste kommentar (2019-08-31):

Handlingsplanen för äldrevänlig kommun syftar bl.a. till att motverka ålderism och ojämställdhet. Handlingsplanen förväntas antas av KS fjärde kvartalet 2019. Därefter påbörjas implementeringen av handlingsplanen.

4.8 Utveckla det förbyggande arbetet för att främja psykisk hälsa. (AMN, OSN, SCN, ÄLN, KTN och IFN)

Staten och Sveriges kommuner och landsting (SKL) har ingått en överenskommelse för att förbättra den psykiska hälsan genom riktade insatser inom området under 2018. Syftet med överenskommelsen har varit att fortsätta skapa förutsättningar för ett långsiktigt arbete inom området psykisk hälsa med ett gemensamt ansvarstagande från berörda aktörer. Utifrån detta har en länsgemensam handlingsplan arbetats fram.

Inom ramen för den länsgemensamma handlingsplanen har nämnden arbetat för att främja psykisk hälsa, förebygga ohälsa och tillgängliggöra högkvalitativa, kostnadseffektiva insatser till de som behöver vård och stöd. Under 2019 kommer nämnden att fortsatt prioritera arbetet för psykisk hälsa bland äldre. Arbetet sker bl.a. genom länsövergripande närvårdssamverkan och samverkan med andra kommunala nämnder. Att ta vara på civilsamhällets och näringslivets resurser är också ett viktigt komplement till kommunens egna insatser.

En utmaning i detta arbete är att nå de personer som är i störst behov av stöd. Manlighetsnormen bidrar till mäns psykiska ohälsa och begränsar deras benägenhet att söka hjälp och vård i tid, samt påverkar hur män blir bemötta. Sju av tio personer som begår självmord i Sverige är män, samtidigt

söker män hjälp för psykisk ohälsa i mindre utsträckning än kvinnor. Genom att bättre och tidigare fånga upp mäns psykiska ohälsa kan livskvaliteten för den enskilde stärkas och självmord förebyggas.

Med ökad alkoholkonsumtion i en population följer i regel ökade skador. I dag är det också allt fler äldre i Sverige som dör med en alkoholrelaterad diagnos. Okunskap och fördomar i samhället kring äldre och alkohol kan också bidra till underskattning av omfattningen av riskabel och skadlig alkoholkonsumtion i denna grupp. Mot bakgrund av detta kommer äldrenämnden att arbeta med att utveckla samverkan med övriga berörda nämnder med fokus på att förebygga alkohol- och drogmissbruk bland äldre. En utredning med fokus på äldre och missbruk kommer också att genomföras.

Befolkningsundersökningen Våld och hälsa som Nationellt centrum för kvinnofrid (NCK) presenterade 2014 visar att fler än 5 000 kvinnor över 65 år beräknas drabbas av fysiskt våld och fler än 7 000 för upprepat och systematiskt psykiskt våld. Våldsutövning har ofta ett samband med beroendeställningar, i synnerhet när det gäller äldre personer som ofta i högre grad är beroende av personer i sin närhet som anhöriga och vård- och omsorgspersonal. Tusentals äldre kvinnor utsätts för våld i nära relationer varje år. Förutfattade meningar och generaliseringar, som att sexuellt våld upphör med åldern, försvårar för utsatta kvinnor att få den hjälp de har rätt till. Precis som för yngre kvinnor är förövaren ofta den som kvinnan delar sitt liv med. Men det kan också röra sig omvård- och omsorgspersonal, eller vuxna barn. Ibland handlar det om fysiskt våld som slag och knuffar, ibland om psykiskt våld som nedsättande kommentarer och hot. I andra fall utövas makt och kontroll genom att kvinnan nekas tillgång till pengar, hjälpmedel, medicin eller den omvårdnad hon är i behov av.

Fram till år 2030 kommer antalet personer i befolkningen som är 80 år och äldre att öka mycket kraftigt. En högre andel än hittills förväntas vara öppna med sin sexuella läggning. För att dessa äldre personer ska få ett gott bemötande och de tjänster de har rätt till kommer kunskapshöjande insatser hos medarbetare inom nämndens olika verksamheter att prioriteras.

Status

Påbörjad

Senaste kommentar (2019-08-31):

Arbetet med utbildningen "första hjälpen för psykisk hälsa" pågår och ett flertal av nämndens medarbetare har gått utbildningen. Inom egen region och bland biståndshandläggarna finns utbildade medarbetare "första hjälpare" inom området psykisk ohälsa som genomgått utbildning.

Utredning med fokus på äldre och missbruk har påbörjats av projektledare utifrån projektdirektiv. Stöd i arbete för biståndshandläggare gällande risk- och missbruk finns framtagen och används vid möte med brukare. Underlag för kartläggning av förekomsten av äldre med missbruksproblematik är under framtagande. Stöd i arbete för handläggare gällande hot och våld i nära relationer är under framtagande och beräknas vara klart år 2019. Hemvårdens chefer har deltagit utbildning om våld i nära relationer för att öka kunskap och kunna implementera arbetet ute på enheterna. Ett flertal av nämndens medarbetare har genomgått HBTQ-utbildning/HBTQ-diplomering.

Uppdraget förväntas vara färdigt 2020.

ÅTGÄRDER

Samla kunskap om våld i nära relationer, missbruksproblematik och suicid för att identifiera kopplingar däremellan.

Förväntade effekter av åtgärden:

Högre grad av samordnat stöd till äldre personer som riskerar/befinner sig i missbruk, vilket ökar möjligheten för att insatserna får bättre effekt för målgruppen.

Status

Stoppad

Senaste kommentar (2019-08-31):

Åtgärden är stoppad och kommer inte att genomföras. Förebyggande åtgärder och aktiviteter pågår inom såväl våld i nära relationer, missbruksproblematik och suicid. Att samla kunskaper för att identifiera kopplingar däremellan skulle vid behov kunna vara en uppgift för andra aktörer såsom universitet och socialnämnden, men bedöms inte vara en åtgärd som ligger inom äldrenämndens ansvarsområde.

Verka för att berörda medarbetare har utbildning och relevant kunskap om suicidprevention

Förväntade effekter av åtgärden:

Personer med förhöjd suicidrisk identifieras och erbjuds rätt hjälp i rätt tid så att de inte försöker ta eller tar sitt liv

Status

Påbörjad

Senaste kommentar (2019-08-31):

Flera av nämndens medarbetare har deltagit i suicidpreventionsdagen och andra utbildningar och har därefter informerat sina kollegor på APT för att få ökad kunskap om suicidprevention. Inom egen region finns utbildade medarbetare "första hjälpare" inom området psykisk ohälsa som genomgått utbildning. Ute i verksamheterna ska suicidrisk uppmärksammas i ex. riskbedömningen vid inflyttning på ett boende. Likaså är detta pågående arbete implementerat i verksamheten Förebyggande - Öppna insatser/Anhörigcentrum. Träffpunkter och korttidsvård jobbar med utbildning av personal (Psykisk hälsa äldre) och medvetenhet att fånga upp och dokumentera brukare med förhöjd suicidrisk.

Även fortsättningsvis kommer så många medarbetare som möjligt att gå utbildning ex. Första hjälpen Psykisk hälsa äldre. I en enkät angående behov av kompetensutveckling har bl.a. framkommit önskemål gällande kompetensbehov inom området.

Identifiera personer med förhöjd suicidrisk och erbjuda rätt hjälp i rätt tid, så att de inte försöker ta eller tar sitt liv

Förväntade effekter av åtgärden:

Personer med förhöjd suicidrisk identifieras och erbjuds rätt hjälp i rätt tid så att de inte försöker ta eller tar sitt liv

Status

Påbörjad

Senaste kommentar (2019-08-31):

Samtliga av egen regions verksamheter arbetar med att identifiera personer med förhöjd suicidrisk. I några verksamheter har man identifierat behov av kompetenshöjande åtgärder. Flera av nämndens medarbetare har deltagit i suicidpreventionsdagen och andra utbildningar och har därefter informerat sina kollegor på APT för att få ökad kunskap om suicidprevention. Inom egen region och bland biståndshandläggarna finns utbildade medarbetare "första hjälpare" inom området psykisk ohälsa som genomgått utbildning. Ute i verksamheterna ska suicidrisk uppmärksammas i ex. riskbedömningen vid inflyttning på ett boende. Likaså är detta pågående arbete implementerat i

verksamheten Förebyggande - Öppna insatser/Anhörigcentrum. Träffpunkter och korttidsvård jobbar med utbildning av personal (Psykisk hälsa äldre) och medvetenhet att fånga upp och dokumentera brukare med förhöjd suicidrisk.

Genomföra en utredning med fokus på äldre och missbruk

Förväntade effekter av åtgärden: Ökade kunskaper om äldre och missbruk.

Underlag som möjliggör effektiva insatser för minskat missbruk bland kommunens äldre

Status

Påbörjad

Senaste kommentar (2019-08-31):

Utredning har påbörjats av projektledare utifrån projektdirektiv som tagits fram på avdelningen för avtal och marknad. Datainsamling är genomförd och i nuläget skrivs rapporten som förväntas vara färdig vid årsskiftet 2019-2020.

Stödja förebyggande insatser för psykisk hälsa hos civilsamhället/föreningslivet och näringslivet.

Förväntade effekter av åtgärden:

Förbättrad psykisk hälsa hos kommunens äldre

Status

Påbörjad

Senaste kommentar (2019-08-31):

Handlingsplanen för äldrevänlig kommun syftar bl.a. till att stödja förebyggande insatser för psykisk hälsa. Handlingsplanen förväntas tas av KS fjärde kvartalet 2019.

Nämnden stöder genom föreningsbidrag och idéburet offentligt partnerskap (IOP) ideella aktörer som erbjuder förebyggande insatser/aktiviteter för ökad psykisk hälsa.

Verksamhet Seniorguide har deltagit på 60+ mässan med information om kommunens verksamheter samt kontaktvägar. Uppsökande hembesök erbjuds till personer 80 år.

Arbete pågår även inom egen regin för att säkra kommuninvånarnas psykiska hälsa. Boendesidan medverkar och säkerställer detta i arbetet med de äldre som bor på särskilda boenden genom bl a personal med rätt kompetens, meningsfulla aktiviteter, deltagande och inflytande i sina egna vård- och omsorgsinsatser. Olika utbildningsinsatser för medarbetare, ex. - Första hjälpen-utbildning
Psykisk hälsa äldre kommer att fortsätta under hösten 2019.

Identifiera personer med psykisk ohälsa och personer som riskerar/befinner sig i missbruk, samt erbjuda (slussa vidare till) både förebyggande och tidiga insatser

Förväntade effekter av åtgärden:

Högre grad av samordnat stöd till äldre personer som drabbas av psykisk ohälsa/ riskerar/befinner sig i missbruk, vilket ökar möjligheten för att insatserna får bättre effekt för målgruppen.

Status

Påbörjad

Senaste kommentar (2019-08-31):

Nämndens verksamheter arbetar på ett flertal olika sätt för att identifiera och stödja personer med psykisk ohälsa och personer som befinner sig i missbruk. Flera av medarbetarna har gått utbildningen "första hjälpare vid psykisk ohälsa" även om ytterligare kompetenshöjande åtgärder efterfrågas ute i verksamheterna.

Hemvården deltar i projektet äldre- alkohol.

Inom egen regin finns ett vård- och omsorgsboende med inriktning för personer med missbruksproblematik. Här säkerställs samarbete med andra berörda aktörer för att få ett stöd kring den enskilda individen. Högt motiveringsarbete är ständigt pågående i verksamheten med syfte att förebygga risk/missbruk och uppmuntra/stödja till ett liv i nykterhet. Mer utbildning för personalen inom området planeras och några har redan genomgått detta, både i denna verksamhet och i några av de övriga vård- och omsorgsboendena.

Anhörigcentrum - Träffpunkter uppdaterar sina kontaktnät gällande psykisk hälsa så medarbetarna vet var de kan slussa vidare. Inom korttidsvården är SIP ett viktigt verktyg.

Medarbetare inom äldreförvaltningens myndighetsutövning samverkar med andra verksamheter i projekt Äldre med riskbruk, missbruk eller beroende av alkohol. Underlag för kartläggning av förekomsten av äldre med missbruksproblematik är under framtagande.

Identifiera personer som är utsatta för våld i nära relation, samt erbjuda (slussa vidare till) både förebyggande och tidiga insatser

Förväntade effekter av åtgärden:

Högre grad av samordnat stöd till äldre personer är utsatta för våld i nära relation, vilket ökar möjligheten för att insatserna får bättre effekt för målgruppen

Status

Påbörjad

Senaste kommentar (2019-08-31):

I flertal verksamheter har chefer och medarbetare inom nämndens egen regi deltagit i olika informations- och utbildningsinsatser för att identifiera och stödja personer som är utsatta för våld i nära relation. Bland annat har en föreläsning filmats för att kunna användas ex. vid APT ute i verksamheterna. Om personal misstänker våld i nära relationer hos våra brukare så arbetas vi med att informera om vilka insatser som finns i samhället.

Anhörigcentrum har utbildade medarbetare och kan också stötta övriga verksamheter. Nya utbildningsinsatser påbörjas under hösten i flera verksamheter.

Att kommunen i allt högre grad idag kan identifiera /samordna hjälpinsatser för om någon är utsatt i nära relation har givit effekt och att medarbetare har deltagit vid diverse seminarier/utbildningar har givit bra resultat.

Inom avdelningen för rådgivning och bistånd har utbildning inom demens genomförts på initiativ av Region Uppsala. Utbildning gällande jämställd biståndsbedömning för nyanställda är också genomförd. Stöd i arbete för handläggare gällande hot och våld i nära relationer är under framtagande och beräknas vara klart år 2019. Stöd i arbete för handläggare gällande risk - och missbruk finns framtagen och används vid möte med brukare.

Erbjuda HBTQ-utbildning till nämndens medarbetare

Förväntade effekter av åtgärden:

Ökade kunskaper kring HBTQ och äldre bland nämndens medarbetare.

Status

Påbörjad

Senaste kommentar (2019-08-31):

Verksamheterna inom nämndens egen regi har kommit olika långt när det gäller att erbjuda och genomföra HBTQ-utbildning till nämndens medarbetare.

Vid Förebyggande - Träffpunkter 65+ är man klara med sin diplomering och all personal är utbildad. Dagverksamheterna har påbörjat utbildning av sin personal. Även andra verksamheter har visat intresse av att utbilda personal samt att certifiera verksamheten enligt LHBTQ om möjligt. Hemvården upplever dock att omfattningen på certifieringen och utbildning är så omfattande och resurskrävande att ökade resurser krävs för ett sådant genomförande. Dock arbetar även hemvården för att höja kunskapen om HBTQ och kommer att erbjuda utbildningsmöjligheter till personalen när utbildning erbjuds.

Alla medarbetare på avdelningen Rådgivning och bistånd genomgår Kunskapsguidens webbutbildning kring HBTQ.

I förslaget till handlingsplan för äldrevänlig kommun ingår åtgärd om att öka hbtq-kompetensen inom förebyggande verksamheter samt vård- och omsorgsverksamheter riktade mot äldre."

Genomföra HBTQ-diplomering av träffpunkterna (egen regi)

Förväntade effekter av åtgärden:

Ökade kunskaper kring HBTQ och äldre bland nämndens medarbetare.

Status

Färdig

Senaste kommentar (2019-08-31):

Träffpunkterna är färdiga med sin utbildning och diplomerade.

Fortsätta implementera det förebyggande arbetet för äldres munhälsa

Förväntade effekter av åtgärden:

Reducerad risk för undernäring och sjukdomar i munnen.

Ökad livskvalitet för den enskilde.

Status

Påbörjad

Senaste kommentar (2019-08-31):

Arbetet fortsätter med ny medarbetare som ansvarar för att upprätthålla samarbetet med Region Uppsala. Arbeta pågår när det gäller support till utfärdare av tandvårdsstödsintyg inom boende och hemvård.

4.11 Öka kännedomen och medvetenheten om barns rättigheter genom att genomföra ett kompetenslyft om barnrätt inom kommunens verksamheter.

Motsvaras i Mål och budget 2018 av 4.10 Genomföra ett kompetenslyft om barnrätt inom kommunen.

Status

Stoppad

Senaste kommentar (2019-01-01):

Nämnden avstår från att arbeta med uppdraget eftersom det inte ryms inom nämndens uppdrag. Nämnden har ingen verksamhet som kan bidra till genomförandet av uppdraget och de effekter uppdraget är avsett att åstadkomma.

TILLKOMMANDE UPPDRAG

att uppdra till socialnämnden, omsorgsnämnden, äldrenämnden, utbildningsnämnden och arbetsmarknadsnämnden att träffa en lokal överenskommelse med Region Uppsala om riskbruk, missbruk och beroende.

Besluts punkten ingick i: Överenskommelse gällande riskbruk, missbruk och beroende i Uppsala län (KSN-2018-3777) §59 2019-04-10

Senaste kommentar (2019-08-31)

Överenskommelse är tecknad mellan parterna.

Bedömning

Färdig

Inriktningsmål 5: Uppsalas invånare ska ha bostad och arbete

Bedömning

Delvis uppfyllt

Senaste kommentar (2019-08-31):

Samtliga avdelningar inom egen regin samarbetar idag med daglig verksamhet. Arbetet fortsätter med att fler verksamheter ska skapa denna möjlighet för båda parter. Ytterligare kontakt har tagits med omsorgsförvaltningen för att identifiera ytterligare lämpliga arbetsuppgifter som kan vara av värde för personer som finns inom kommunens dagliga verksamheter.

Utredning pågår i samverkan med kommunledningskontoret gällande alternativa boendeformer. Arbete pågår med framtagande av planeringsunderlag och revidering av kriterier för subventionering av trygghetsbostäder inom ramen för denna utredning. Utredningen innefattar även ställningstagande gällande biståndsbedömt trygghetsboende och förtur under kvartal 4 2019.

Behov finns av förtydligande av ansvaret för utbyggnaden av de alternativa boendeformerna för att möjliggöra en framtida utbyggnad och säkerställa att behovet av bostäder för äldre kan tillgodoses.

UPPDRAG

5.5 I större utsträckning använda kommunens egna sysselsättnings- och arbetsmarknadsverksamheter för intern service

Kommunen bedriver egna sysselsättnings- och arbetsmarknadsverksamheter i syfte att erbjuda personer sysselsättning som annars riskerar att stå utanför arbetsmarknaden. För att stödja detta avser äldrenämnden i samverkan med omsorgsnämnden fortsatt identifiera områden inom den interna servicen som är lämpliga för daglig verksamhet, såsom fika, luncharrangemang och intern posthantering.

Status

Påbörjad

Senaste kommentar (2019-08-31):

Redan idag finns verksamheter inom området som samarbetar med daglig verksamhet och ser dessa som en stor resurs i verksamheten. Bland annat vid dagverksamheter och träffpunkter. Arbetet fortsätter med att ytterligare verksamheter ska skapa denna möjlighet för båda parter. Ytterligare kontakt med OMF har gjorts för att identifiera ytterligare lämpliga arbetsuppgifter som kan vara av värde för personer som finns inom kommunens dagliga verksamheter.

Ytterligare planerat samarbete med daglig verksamhet finns kring hämtning av 'smutsiga' hjälpmedel och hjälp i kök och tvätt inom ramen för samlokaliseringsprojektet (Hemsjukvård, Joursjukvård och Nattpatrull). Start senast tredje kvartalet 2019.

Vidare planeras ett samarbete mellan hemvård och daglig verksamhet (biltvätt), som kommer att generera arbetstillfällen åt personer i målgruppen. Vissa verksamheter har även Servicegrupper som utför arbetsuppgifter åt hemvården.

Uppdraget förväntas vara färdigt 2019.

ÅTGÄRDER

Undersöka lämpliga arbetsuppgifter inom intern service för personer inom kommunens dagliga verksamhet (Gäller endast egen regin)

Förväntade effekter av åtgärden:

Fler personer inom kommunen dagliga verksamheter erbjuds arbete/sysselsättning inom ramen för intern service inom egen regins verksamheter.

Status

Påbörjad

Senaste kommentar (2019-08-31):

Redan idag finns verksamheter inom området som samarbetar med daglig verksamhet och ser dessa som en stor resurs i verksamheten. Bland annat vid dagverksamheter och träffpunkter. Arbetet fortsätter med att ytterligare verksamheter ska skapa denna möjlighet för båda parter. Ytterligare kontakt med OMF har gjorts för att identifiera ytterligare lämpliga arbetsuppgifter som kan vara av värde för personer som finns inom kommunens dagliga verksamheter.

Ytterligare planerat samarbete med daglig verksamhet finns kring hämtning av 'smutsiga' hjälpmedel och hjälp i kök och tvätt inom ramen för samlokaliseringsprojektet (Hemsjukvård, Joursjukvård och Nattpatrull). Start senast tredje kvartalet 2019.

Vidare planeras ett samarbete mellan hemvård och daglig verksamhet (biltvätt), som kommer att generera arbetstillfällen åt personer i målgruppen. Vissa verksamheter har även Servicegrupper som utför arbetsuppgifter åt hemvården.

5.8 Utveckla utbudet av bostäder för äldre genom att verka för fler seniorbostäder med gemensamhetslokaler och moderna servicehus. (ÄLN, KS och PBN)

Det finns äldre, främst med låga inkomster, som är i en svår situation på bostadsmarknaden. Stora inlåsnings effekter på bostadsmarknaden skapar även hinder för äldre att byta boende till något mindre och mer tillgängligt. I Uppsala finns främst en brist på just mindre och billiga hyresrätter. Detta drabbar inte minst äldre som önskar flytta till en mindre, mer tillgänglig lägenhet med små underhållsbehov. Allra mest drabbade är ensamstående äldre kvinnor, som generellt har lägre inkomster och utgör en större andel av ensamhushållen än äldre män.

Det behövs därför fler olika boendelösningar och nya boendeformer som motsvarar behoven. För äldre personer behöver perspektiven vidgas till att gälla hela boendekedjan. Det vill säga allt från tillgänglighet i ordinarie bostäder, mellanboendeformer (seniorbostäder, trygghetsboenden och moderna servicehus) till utformning av vård- och omsorgsboenden.

En del av behovet av sådana bostäder kan fyllas av s.k. mellanboendeformer, som moderna servicehus, trygghets- och seniorbostäder. Trygghetsbostäder och seniorbostäder är samtidigt boendeformer som erbjuds på den öppna marknaden. Utbudet av dessa boendeformer är idag begränsat, det gäller i synnerhet trygghetsbostäder. Det finns även begränsat med information om hur utbudet och efterfrågan på dessa boendeformer ser ut i olika områden i kommunen.

Äldrenämnden har för närvarande inte bostadsförsörjningsansvaret för äldre i mellanboendeformer, men ska vara en aktör som genom samverkan och information bidrar till att skapa förutsättningar för ett större utbud av exempelvis trygghets- och seniorbostäder. Nämnden ska också kontinuerligt bevaka och sprida information om möjligheter till stöd för tillskapande av sådana bostäder. Äldrenämnden kan även bevilja subvention till värdinna och gemensamhetslokal i anslutning till trygghetsbostäder och därigenom stimulera denna boendeform.

Kommunstyrelsen antog den 12 december 2018 "Bostads- och

Lokalförsörjningsplan för vård och omsorg 2019 till och med 2021 med utblick mot 2030".

Planen innefattar ett flertal åtgärder/utredningsåtgärder till äldreförvaltningen och stadsbyggnadsförvaltningen gällande olika typer av mellanboendeformer.

Status

Påbörjad

Senaste kommentar (2019-08-31):

Utredning pågår i samverkan med kommunledningskontoret gällande alternativa boendeformer. Arbete pågår med framtagande av planeringsunderlag och revidering av kriterier för subventionering av trygghetsbostäder inom ramen för denna utredning. Utredningen innefattar även ställningstagande gällande biståndsbedömt trygghetsboende och förtur under kvartal 4 2019.

Behov finns av förtydligande av ansvaret för utbyggnaden av de alternativa boendeformerna för att möjliggöra en framtida utbyggnad.

Uppdraget förväntas vara färdigt 2020.

ÅTGÄRDER

Ta fram planeringsunderlag, utveckla och samverka med andra aktörer kring utbud och behov av alternativa boendeformer för äldre, främst s.k. mellanboendeformer som trygghets- och seniorbostäder samt moderna servicehus. Utreda möjligheten att införa biståndsbedömt trygghetsboende

Förväntade effekter av åtgärden:

Ökat utbud av alternativa boendeformer för äldre, främst s.k. mellanboendeformer som trygghets- och seniorbostäder samt moderna servicehus

Öka livskvalitet och ett mer självständigt liv för den enskilde

Status

Påbörjad

Senaste kommentar (2019-08-31):

Utredning pågår i samverkan med kommunledningskontoret gällande alternativa boendeformer. Arbete pågår med framtagande av planeringsunderlag och revidering av kriterier för subventionering av trygghetsbostäder inom ramen för denna utredning. Utredningen innefattar även ställningstagande gällande biståndsbedömt trygghetsboende och förtur under kvartal 4 2019.

Behov finns av förtydligande av ansvaret för utbyggnaden av de alternativa boendeformerna för att möjliggöra en framtida utbyggnad.

Se över regelverk och praxis samt subventioner till trygghetsbostäder

Förväntade effekter av åtgärden:

Ökat utbud av trygghetsbostäder i kommunen.

Status

Påbörjad

Senaste kommentar (2019-08-31):

Arbete pågår med revidering av befintliga kriterier.

KVAR FRÅN 2018: 5.4 Genom ökad samordning förkorta den tid det tar för nyanlända att få egen försörjning

Lydelse i Mål och budget 2017: "Genom ökad samordning förkorta den tid det tar för nyanlända att få egen försörjning. (AMN)".

Status

Färdig

Senaste kommentar (2019-08-31):

För att öka samordningen har beslut fattats att frågor gällande nyanländas försörjning ska styras och samordnas i Utvecklingsledningsgrupp HVVO. I utvecklingsgruppen pågår arbete med att ta fram modeller för att bidra till att förkorta tiden för nyanlända att få egen försörjning.

Inriktningsmål 6: Uppsalas alla barn och elever ska klara sin utbildning, nå sin gymnasieexamen och utmanas i sitt lärande

Bedömning

Ej utvärderad

Senaste kommentar (2019-01-01):

Nämnden avstår från att bidra till måluppfyllelse eftersom inriktningsmålet inte ryms inom nämndens uppdrag. Nämnden har ingen verksamhet som kan bidra till måluppfyllelse.

UPPDRAG

6.11 Förbättra arbetsmiljön i kommunens förskolor och skolor genom att vidta ljuddämpande och stressreducerande åtgärder.

Status

Stoppad

Senaste kommentar (2019-01-01):

Nämnden avstår från att arbeta med uppdraget eftersom det inte ryms inom nämndens uppdrag. Nämnden har ingen verksamhet som kan bidra till genomförandet av uppdraget och de effekter uppdraget är avsett att åstadkomma.

Inriktningsmål 7: Uppsala ska vara en äldrevänlig kommun och invånare med funktionsnedsättning ska uppleva trygghet, frihet och tillgänglighet

Bedömning

Helt uppfyllt

Senaste kommentar (2019-08-31):

Arbete pågår som förväntas stärka Uppsala som äldrevänlig kommun, inte minst inom förebyggande insatser och samverkan med civilsamhället, insatser för att skapa en hållbar och effektiv hälso- och sjukvård samt insatser för ökat inflytande och delaktighet hos nämndens brukare. En stor del av nämndens förebyggande arbete för ökad äldrevänlighet redovisas även under inriktningsmål 4.

NÄMNDMÅL

Skapa trygg och säker hemgång för utskrivningsklara i samarbete med Region Uppsala. (ÄLN och OSN)

Hög patientsäkerhet är ett grundläggande krav och en kvalitetsfråga. Patienter som har kontakt med äldrenämndens medarbetare ska känna sig trygga och säkra. Medarbetare ska kunna utföra sitt arbete med rätt förutsättningar och metoder så att en säker vård och omsorg kan ges.

Inom äldrenämnden pågår arbete med att skapa en hållbar och effektiv hälso- och sjukvård, både internt och externt. Genom äldrenämndens deltagande i HSVÖ (hälsa, stöd, vård och omsorg) och

förvaltningens deltagande i tjänstemannaledning HSVO säkras möjligheterna till förbättrad patientsäkerhet, samt ett effektivt användande av nämndens resurser.

Vård och omsorg ska vara hälsofrämjande, stödjande, förebyggande, effektiv och samordnad utifrån individens behov oavsett boendeform och insats. Personer ska känna sig delaktiga och trygga i hela vårdkedjan och särskilt i samband med utskrivning från slutenvården. Under 2019 fortgår arbetet med att anpassa vårdprocessen i enlighet med lag (2017:612) om samverkan vid utskrivning från slutenvården och sjukvård.

Bedömning

I hög grad uppfyllt

Senaste kommentar (2019-08-31):

Förbättringsarbete pågår inom styr- och arbetsgrupper och samverkanforum inom ramen för trygg utskrivning/utskrivningsprocessen från slutenvården.

ÅTGÄRDER

I samverkan ta fram en lokal handlingsplan mellan Uppsala kommun och Region Uppsala, för driva utvecklingen i enlighet med "Effektiv och nära vård 2030"

Förväntade effekter av åtgärden:

Gemensam målbild för arbetet med omställningen till en nära vård, i samspel med sjukhusvård, primärvård och kommunala insatser i ett nätverk utgående från individens samlade behov.

Status

Påbörjad

Senaste kommentar (2019-08-31):

Arbete pågår inom ramen för Närvårdssamverkan Uppsala.

Fortsätta arbetet med att anpassa vårdprocessen i enlighet med lag (2017:612) om samverkan vid utskrivning från slutenvården och sjukvård

Förväntade effekter av åtgärden:

Förutsättningar för individen att stärka sina egna resurser och funktionsförmåga för ökad självständighet.

Genom ökad trygghet, förbättrad funktionsförmåga och ökad självständighet minska behov av omfattande insatser och korttidsvård samt motverka återinläggningar i slutenvården

Status

Påbörjad

Senaste kommentar (2019-08-31):

Det pågår ett intensivt arbete och utvärdering på övergripande nivå mellan kommun och region. Representanter från förvaltningen deltar i styr- och arbetsgrupper inom ramen för trygg utskrivning och i samverkansforum för förbättringar i utskrivningsprocessen från slutenvården.

En utvecklingsgrupp - innovation finns kring utskrivningsflödet och HSL-info.

Hemvården har sett över sina processer och följer utskrivningsplaneringen av brukare och kan på så vis planera hemgången.

UPPDRAG

7.2 I syfte att skapa fler träffpunkter och möjlighet till anpassad friskvård utreda villkor samt finansiering för möjliga partnerskap med det civila samhället och näringslivet. (KS, ÄLN, SCN, OSN och IFN)

För att kunna tillgodose medborgarnas framtida behov av vård och omsorg krävs ett långsiktigt förebyggande arbete. Därigenom kan också behovet av mer omfattande vård- och omsorgsinsatser minska. Trots besparingskrav behöver de långsiktiga förebyggande och tidiga insatserna därför prioriteras.

De förebyggande och tidiga insatserna behöver i högre grad nå de äldre där behovet av dessa insatser är som störst. Genom detta kan både effekterna i form av ökad livskvalitet och förbättrad folkhälsa, samt en hållbar ekonomisk utveckling för kommunen maximeras.

Behov finns av ökade kunskaper om hur insatser och aktiviteter bäst kan utformas och stödjas för att i så stor utsträckning som möjligt bidra till en förbättrad folkhälsa för kommunens äldre. I den utredning som nu genomförs inom nämndens öppna förebyggande insatser samlas kunskapsunderlag in, för framtida prioriteringar inom området.

Ökad tillgänglighet till anpassad friskvård och fler mötesplatser kan fungera som ett komplement till nämndens ordinarie verksamhet inom öppna förebyggande insatser. Det gäller både insatser för ökad fysisk aktivitet och social samvaro. Arbetet har påbörjats med att utveckla samverkan med andra kommunala nämnder, idrottsrörelsen och andra aktörer inom civilsamhället.

Status

Påbörjad

Senaste kommentar (2019-08-31):

Kartläggning inom öppna förebyggande insatser är genomförd. Resultat samt förslag på åtgärder för att förbättra och utveckla öppna förebyggande insatser presenteras i en rapport. Arbetet med att ta fram åtgärder för att utveckla och förbättra öppna förebyggande insatser har påbörjats.

Samverkan kring lokalförsörjning och fysisk aktivitet för äldre har påbörjats tillsammans med stadsbyggnadsförvaltningen och Upplands idrottsförbund. Diskussioner/dialoger med civilsamhällesaktörer hålls kontinuerligt.

Uppdraget förväntas vara färdigt 2020.

ÅTGÄRDER

Slutföra utredning inom öppna förebyggande insatser och genomföra åtgärder enligt resultatet.

Förväntade effekter av åtgärden:

Ökade kunskaper om, och bättre beslutsunderlag för, vilka insatser/aktiviteter inom det öppna förebyggande området som nämnden bör prioritera och hur dessa bör fördelas utifrån geografi, demografi och socioekonomi.

Intern verksamhetsutveckling inom området öppna förebyggande.

Status

Påbörjad

Senaste kommentar (2019-08-31):

Kartläggning är genomförd. Resultat samt förslag på åtgärder för att förbättra och utveckla öppna förebyggande insatser presenteras i en rapport. Utredningsuppdrag från nämnd till förvaltning i samband med rapporten kommer att påbörjas under hösten.

Arbete med att ta fram åtgärder för att utveckla och förbättra öppna förebyggande insatser har påbörjats.

Samverka med och stödja civilsamhället och andra kommunala nämnder för förbättrad folkhälsa bland äldre inom de områden där de största behoven/möjligheterna för detta finns

Förväntade effekter av åtgärden:

Ökat utbud av hälsofrämjande aktiviteter för äldre

Status

Påbörjad

Senaste kommentar (2019-08-31):

Inom kartläggning för öppna förebyggande finns intervjufrågor som berör samverkan med olika aktörer, bland annat civilsamhälle. Resultatet visar att det finns förhållandevis lite samverkan mellan kommunens egna verksamheter och civilsamhällesaktörer. Arbete med att förbättra samverkan med civilsamhällesaktörer bör förbättras.

Samverkan kring lokalförsörjning och fysisk aktivitet för äldre har påbörjats tillsammans med stadsbyggnadsförvaltningen och Upplands idrottsförbund.

Diskussioner/dialoger med civilsamhällesaktörer hålls kontinuerligt.

Samverkan/stöd gentemot externa organisationer/föreningar sker genom åtgärder i förslag till handlingsplan för äldrevänlig kommun. Vidare informerar hemvårdens personal kring vad som finns för aktiviteter i närområdet och ger tips om olika verksamheter för äldre.

I samverkan med idrotts- och fritidsnämnden utreda hur en förbättrad och anpassad friskvård för äldrenämndens målgrupp kan möjliggöras.

Förväntade effekter av åtgärden:

Ökat utbud av hälsofrämjande aktiviteter för äldre

Status

Påbörjad

Senaste kommentar (2019-08-31):

Diskussioner med representanter från idrott- och fritidsförvaltningen hålls kontinuerligt.

Äldreförvaltningen har lämnat remissvar på idrott- och fritidsnämndens "Strategi - äldres tillgång till fysisk aktivitet".

Utveckla samverkansmöjligheter mellan äldrenämnden/ äldreförvaltningen och idrottsrörelsen för ökad folkhälsa för målgruppen

Förväntade effekter av åtgärden:

Ökat utbud av hälsofrämjande aktiviteter för äldre

Ökad samverkan mellan nämnd/förvaltning och idrottsrörelsen.

Status

Påbörjad

Senaste kommentar (2019-08-31):

Arbete har inletts för att undersöka möjligheterna att stödja föreningar/organisationer ekonomiskt som erbjuder friskvårdsaktiviteter/hälsofrämjande aktiviteter för äldre. Kontakter med SBF (idrott- och fritid) och Upplands idrottsförbund har etablerats.

7.3 Öka möjligheten till inflytande och egenmakt så att stöd och insatser bättre motsvarar behoven (ÄLN, OSN, SCN och ÖFN)

Individens möjlighet till inflytande och egenmakt ska stärkas inom nämndens verksamheter. Personens och det sociala nätverkets resurser ska tas till vara och möjligheten till att få stöd i hemmet ska stödjas och utvecklas. Att värna individens självständighet och i högre grad erbjuda flexibla insatslösningar i närmiljön innebär både ökad kvalitet i tjänsterna och en positiv ekonomisk effekt. Individerna får möjlighet att stärka sina egna resurser avseende genomförande av aktiviteter och delaktighet. Individens delaktighet stärks i utredning, planering och genomförande av insats samt i uppföljning av beslutad insats. Den enskilde ska inom ramen för detta i större utsträckning ges möjlighet att uttrycka och föra fram sina behov och önskemål.

Status

Påbörjad

Senaste kommentar (2019-08-31):

Nämndens egen regi arbetar kontinuerligt med den enskildes delaktighet och inflytande i vardagen. När ny brukare flyttar in på ett boende upprättas en genomförandeplan i samråd med brukaren (och ev. anhörig) utifrån dennes individuella behov. Kopia på genomförandeplanen skickas till berörd biståndshandläggare. Uppföljning av planen genomförs en gång per år eller oftare utifrån behov.

Värdegrundsarbete pågår aktivt i egen regins verksamheter där den enskildes inflytande och delaktighet en del är detta område. Chefer och medarbetare uppmuntras till att ta del av utbildningar inom området för att stärka arbetet ytterligare. Fokus är kommande höst att stärka kontaktmannaskapet.

Hemvården har implementerat ett bra kontaktmannaskap där tid har avsatts för att diskutera om insatserna och dess utförande. Kontaktmannaskap ingår i en av sex kvalitetsmål som hemvårdens ledningsgrupp kommer att arbeta med.

ÅTGÄRDER

Stärka individens delaktighet och inflytande i utredning, planering och genomförande av insats samt i uppföljning av beslutad insats

Förväntade effekter av åtgärden:

Upplevelse bland brukare av ökat inflytande och egenmakt

Status

Påbörjad

Senaste kommentar (2019-08-31):

Nämndens egen regi arbetar kontinuerligt med den enskildes delaktighet och inflytande i vardagen. När ny brukare flyttar in på ett boende upprättas en genomförandeplan i samråd med brukaren (och ev. anhörig) utifrån dennes individuella behov. Kopia på genomförandeplanen skickas till berörd biståndshandläggare. Uppföljning av planen genomförs en gång per år eller oftare utifrån behov.

Värdegrundsarbete pågår aktivt i egen regins verksamheter där den enskildes inflytande och delaktighet en del är detta område. Vidare diskuteras frågan återkommande på verksamheternas APT och planeringsdagar. Vidare förekommer andra forum i verksamheterna som har brukarfokus. Chefer och medarbetare uppmuntras till att ta del av utbildningar inom området för att stärka arbetet ytterligare. Fokus är kommande höst att stärka kontaktmannaskapet.

Inom den förebyggande verksamheten såsom dagverksamhet och korttidsvård lyfter man den enskildes delaktighet bl.a. när man sätter mål för vistelsen som dokumenteras i vårdplanen. Brukare och ev. anhörig deltar alltid i planeringen.

Arbete sker kontinuerligt med sjuksköterska och rehabpersonal kopplat till den delaktighetslagstiftning som finns inom HSL så att patienterna får vara delaktiga och ges möjlighet att påverka i hur deras vård planeras och läggs upp. Särskild kraft har lagts vid den palliativa vården.

Hemvården har implementerat ett bra kontaktmannaskap där tid har avsatts för att diskutera om insatserna och dess utförande. Kontaktmannaskap ingår i en av sex kvalitetsmål som hemvårdens ledningsgrupp kommer att arbeta med.

KVAR FRÅN 2018: 7.7 Säkra en jämställd biståndsbedömning (SCN, AMN, OSN och ÄLN)

Lydelse i Mål och budget 2017: "Utveckla metoder för att säkra en jämställd biståndsbedömning. (SCN, AMN, OSN och ÄLN)".

Status

Färdig

Senaste kommentar (2019-08-31):

Fortsatt arbete sker inom åtgärd "Genomföra en heltäckande kartläggning av hur nämndens resurser fördelas mellan kvinnor och män utifrån verksamhet, statistik och ekonomi." (IM1).

KVAR FRÅN 2018: 7.3 Vidareutveckla samverkan och de befintliga resurser som finns för personer med social problematik för att nå bättre effekt (OSN, IFN, ÄLN, AMN och SCN)

Status

Färdig

Senaste kommentar (2019-08-31):

Uppdraget hanteras i ordinarie verksamhet inom Närvårdssamverkan Uppsala (NSU).

KVAR FRÅN 2018: 7.8 Skapa trygg och säker hemgång för utskrivningsklara i samarbete med Region Uppsala (ÄLN och OSN)

Status

Färdig

Senaste kommentar (2019-08-31):

Uppdraget hanteras inom ramen för nämndmål "Skapa trygg och säker hemgång för utskrivningsklara i samarbete med Region Uppsala."

7.4 Inleda arbete med Region Uppsala för införande av ett lokalt Seniorkort. (KS och ÄLN)

Under våren 2017 genomfördes en baslinjemätning genom sammanlagt 15 rundabordskonferenser där äldre kommuninvånare i 14 av kommunens delområden fick rösta och ge sin syn på Uppsalas äldrevänlighet utifrån åtta fokusområden baserade på WHO:s guide för äldrevänlighet. Behov av förbättrings- och utvecklingsarbete inom framför allt fem områden identifierades, kollektivtrafiken var ett av dessa områden.

I en äldrevänlig kommun behöver äldres oberoende stärkas och möjligheterna vara goda att delta i aktiviteter och i kultur- och samhällslivet. De ekonomiska förutsättningarna för äldre skiljer sig åt, där män och äldre under 80 år generellt har högre inkomster än kvinnor och äldre över 80 år. Lägre kostnader i kollektivtrafiken ökar möjligheterna för ekonomiskt utsatta äldre att i högre grad vara aktiva utanför hemma och kan även ge hälsofrämjande effekter för den enskilde.

För kollektivtrafiken ansvarar Region Uppsala och äldrenämnden kan inte på egen hand påverka priserna. Uppdraget ligger därför i huvudsak utanför äldrenämndens kontroll, men nämnden kan bistå Region Uppsala och kommunstyrelsen i arbetet.

Status

Påbörjad

Senaste kommentar (2019-08-31):

Dialog har inletts mellan Uppsala kommun och Region Uppsala.

Uppdraget förväntas vara färdigt 2019

ÅTGÄRDER

Inom ramen för arbetet med en äldrevänlig kommun, i samverkan med kommunstyrelsen och Region Uppsala, inleda arbete för införande av ett lokalt seniorkort

Förväntade effekter av åtgärden:

Lägre kostnader för äldre i kollektivtrafiken.

En äldrevänligare kommun

Status

Påbörjad

Senaste kommentar (2019-08-31):

Dialog har inletts mellan Uppsala kommun och Region Uppsala i frågan.

7.5 Se över möjligheten att utöka förenklad biståndsbedömning inom vissa verksamheter för äldre. (ÄLN)

Genom ett enklare sätt att bevilja insatser inom äldreomsorg kan generella hemtjänstinsatser tillgängliggöras på ett enklare sätt och bidra till att minska och skjuta upp behovet av mer omfattande äldreomsorg. Äldre personer kan ges större utrymme för självbestämmande och delaktighet i hur insatserna praktiskt ska genomföras.

Ett mindre resurskrävande inledande utredningsarbete ger utrymme för uppföljning av upplevd kvalitet, nöjdhet och effektivitet i utförandet av insatser.

Status

Påbörjad

Senaste kommentar (2019-08-31):

Utredning för ett eventuellt införande av förenklad beslutsfattande är påbörjad.

Uppdraget förväntas vara färdigt 2019.

ÅTGÄRDER

Utreda och ta ställning till införande av förenklad biståndsbedömning inom hemvården.

Förväntade effekter av åtgärden:

Ökad rätt till självbestämmande och delaktighet, genom att brukaren kan välja mellan insatser som erbjuds samt hur de praktiskt ska genomföras

Frigörande av medarbetarresurser till förmån för uppföljning av brukares upplevelse av kvalitet, nöjdhet och delaktighet i utförandet av insatser inom äldreomsorg.

Status

Påbörjad

Senaste kommentar (2019-08-31):

Utredning för ett eventuellt införande av förenklad beslutsfattande är påbörjad.

7.6 Motverka det digitala utanförskapet hos äldre genom stödinsatser och inled arbetet med att wi-fi blir norm på vård- och omsorgsboenden. (KS och ÄLN)

Ca 500 000 svenskar använder aldrig internet. De allra flesta av dessa är äldre, exempelvis så är andelen som aldrig använder internet 42 procent i åldersgruppen 76 år och äldre.

Samhällstjänster blir i allt högre grad digitala och det är inte alltid så att andra alternativ erbjuds. Äldre som inte har erfarenhet och praktiska kunskaper i internetanvändning riskerar därför att drabbas av ett digitalt utanförskap. Digitala stödinsatser för äldre erbjuds i dagsläget framför allt av föreningar. Fortsatt samverka med civilsamhället och andra öppna förebyggande insatser kommer att behövas för att öka den digitala inkluderingen.

Tillgången till internet varierar mellan kommunens olika vård- och omsorgsboenden och ambitionen är att andelen vård- och omsorgsboenden som erbjuder wi-fi ska öka. Äldrenämnden kommer i samverka med kommunstyrelsen att utreda hur denna utbyggnad kan genomföras.

Status

Påbörjad

Senaste kommentar (2019-08-31):

Åtgärder/aktiviteter för digitala stödinsatser ingår i förslaget till handlingsplan för äldrevänlig kommun. Handlingsplanen förväntas antas av KS under fjärde kvartalet 2019, därefter påbörjas implementeringen av åtgärderna.

Samverka sker även med föreningar som erbjuder stödinsatser till äldre kommuninvånare.

En förstudie gällande wi-fi på vård- och omsorgsboenden har genomförts och ger för handen att frågan är komplex. Framförallt gällande vart tyngdpunkten ska ligga i kommunens engagemang för att motverka det digitala utanförskapet. Idag kan den absoluta merparten av vård- och omsorgsboenden leverera Wifi till boenden i dennes lägenhet, frågan är dock vem som ska stå för kostnaden, den enskilde eller kommunen. När det gäller tillgång för besökare och boenden på boendets allmänna ytor krävs någon form av "gästnät" vilket kräver tekniska lösningar såväl som kostnader för kommunen. Nästa steg i denna process är en politisk förankring för vidare ställningstaganden.

Uppdraget förväntas vara färdigt 2021.

ÅTGÄRDER

Stödja och samverka med civilsamhället och andra kommunala nämnder när det gäller digitala stödinsatser

Förväntade effekter av åtgärden:

Minskat digitalt utanförskap

Ökad delaktighet och inkludering

Stärkt oberoende för den enskilde

Status

Väntar

Senaste kommentar (2019-08-31):

Åtgärder/aktiviteter för digitala stödinsatser ingår i förslaget till handlingsplan för äldrevänlig kommun. Handlingsplanen förväntas antas av KS under fjärde kvartalet 2019, därefter påbörjas implementeringen av åtgärderna.

Samverkan sker även med föreningar som erbjuder stödinsatser till äldre kommuninvånare.

Utreda hur andelen vård- och omsorgsboenden som erbjuder wi-fi för boende och besökare kan öka

Förväntade effekter av åtgärden:

Minskat digitalt utanförskap

Ökad delaktighet och inkludering

Stärkt oberoende för den enskilde

Status

Påbörjad

Senaste kommentar (2019-08-31):

En förstudie i frågan har genomförts och ger för handen att frågan är komplex och innebär flera politiska ställningstaganden. Framförallt gällande vart tyngdpunkten ska ligga i kommunens engagemang för att motverka det digitala utanförskapet. Idag kan den absoluta merparten av vård- och omsorgsboenden leverera Wifi till boenden i dennes lägenhet, frågan är dock vem som ska stå för kostnaden, den enskilde eller kommunen. När det gäller tillgång för besökare och boenden på boendets allmänna ytor krävs någon form av "gästnät" vilket kräver tekniska lösningar såväl som kostnader för kommunen. Nästa steg i denna process är en politisk förankring för vidare ställningstaganden.

7.7 Verka för en gemensam digital journal i samverkan med Region Uppsala. (ÄLN och OMN)

Den ökande rörligheten i samhället, införande av vårdval och en större specialisering inom vården har starkt bidragit till ett ökat behov av informationsdelning för att kunna bedriva en effektiv och säker vård. Vårdokumentationen spelar därför en central roll både i det löpande vårdarbetet kring patienten och för uppföljning och kvalitetsutveckling. Dokumentationen har också fått en större roll för patientens egen delaktighet och medverkan genom att journalinformation är direkt tillgänglig för patienten via e-tjänster.

Nationell patientöversikt, NPÖ, är det första gemensamma IT-stödet i Sverige som bygger på de möjligheter till sammanhållen journalföring som ges i Patientdatalagen. Denna möjliggör att behörig vårdpersonal med patientens samtycke kan ta del av journalinformation som registrerats hos andra regioner, kommuner eller privata vårdgivare. Sammanhållen journalföring införs successivt i Sverige.

Status

Stoppad

Senaste kommentar (2019-08-31):

Uppdraget har stoppats då det inte bedöms möjligt att genomföra.

ÅTGÄRDER

Se över möjligheten till sammanhållen journal för legitimerad personal

Förväntade effekter av åtgärden:

En integrerad, sömlös vårdkedja som ger en ökad patientsäkerhet.

Ökad effektivitet genom minskat dubbelarbete, förbättrad samplanering och samordning

Status

Stoppad

Senaste kommentar (2019-08-31):

Åtgärden har stoppats då den inte bedöms möjlig att genomföra.

7.8 Förbättra äldres livskvalitet genom att säkerställa en god måltidsmiljö, när måltider ingår i omsorgen, samt stärka brukarnas inflytande över måltidsituationen. (ÄLN)

Måltiderna i äldreomsorgen ska utformas utifrån den äldres behov och önskemål och är en grundläggande del av omvårdnaden av de äldre. Goda måltider är även en viktig byggsten för en jämlik hälsa och ett gott liv. I råden "Bra måltider i äldreomsorgen" framhålls följande fem framgångsfaktorer för bra måltider:

- Individanpassning
- Kunskap och kompetens
- Helhetssyn på måltidskvalitet
- God samverkan mellan yrkesgrupper
- Ständig utveckling och utvärdering av måltidsverksamheten

Äldrenämndens styrdokument för mat och måltider utgörs av "Riktlinjer för mat- måltider- och nutrition inom äldreomsorgen i Uppsala kommun". Riktlinjerna kommer att revideras under 2019 med målet att stärka inflytandet och förbättra måltidsmiljön hos brukarna.

Status

Påbörjad

Senaste kommentar (2019-08-31):

Nämndens egen regi ser över måltidssituationen på sina boenden och dialog har inletts med Måltidsservice om utbildning. Brukaren ska säkerställas delaktig i utformandet av miljö och innehåll. Inspirationsföreläsningar planeras vad gällande servicehanteringen utifrån - "Den Goda Måltiden" Miljö" .

Äldrenämndens översyn av riktlinjerna för mat- måltider och nutrition är försenad, då Region Uppsalas nutricionalrutin, som kommer att inverka på hur kommunen ska förhålla sig i en del av dessa frågor, inte är färdig. Den kommunala riktlinjen kommer inte att revideras förrän Region Uppsalas rutin är klar.

Uppdraget förväntas vara färdigt 2020.

ÅTGÄRDER

Se över och revidera äldrenämndens "Riktlinjer för mat- måltider- och nutrition inom äldreomsorgen i Uppsala kommun"

Förväntade effekter av åtgärden:

Stärkt inflytande hos brukarna över måltidssituationen

Förbättrad måltidsmiljö hos brukarna

Status

Påbörjad

Senaste kommentar (2019-08-31):

Nämndens egen regi ser över måltidssituationen på sina boenden och dialog har inletts med Måltidsservice om utbildning. Brukaren ska säkerställas delaktig i utformandet av miljö och innehåll. Inspirationsföreläsningar planeras vad gällande servicehanteringen utifrån - "Den Goda Måltiden" Miljö".

Äldrenämndens översyn av riktlinjerna för mat- måltider och nutrition är försenad då Region Uppsalas nutritionsrutin som kommer att inverka på hur kommunen ska förhålla sig i en del av dessa frågor inte är färdig. Den kommunala riktlinjen kommer inte att revideras förrän Region Uppsalas rutin är klar.

7.9 Utred seniorluncher på skolor och privata restauranger. (ÄLN)

De kommunalt drivna seniorrestaurangerna finns på flera platser i Uppsala och erbjuder näringsriktig och subventionerad kost till kommunens äldre. För många deltagare på seniorrestaurangerna är även den sociala samvaron ett viktigt inslag.

Samlokalisering och samutnyttjande av lokaler är en viktig del i nämndens kontinuerliga arbete för att effektivisera användningen av kommunens resurser. I detta kan skolor och privata restauranger vara ett komplement till äldrenämndens egna lokaler. Samlokalisering och samutnyttjande av skolor kan även möjliggöra generationsöverskridande möten.

Status

Påbörjad

Senaste kommentar (2019-08-31):

Arbetet med seniorluncher på skolor har påbörjats. Inventering av skolor att göra pilotförsök på har identifierats och pilot planeras att genomföras under hösten 2019.

Gällande seniorluncher på privata restauranger så har inte arbetet påbörjats.

Uppdraget förväntas vara färdigt 2020.

ÅTGÄRDER

Utreda möjligheterna att införa seniorluncher på skolor och privata restauranger

Förväntade effekter av åtgärden:

Möjliggörande av möten över generationsgränserna

Positiva konsekvenser för den enskildes livskvalitet såsom lägre grad av ofrivillig ensamhet

Status

Påbörjad

Senaste kommentar (2019-08-31):

Arbetet med seniorluncher på skolor har påbörjats. Inventering av skolor att göra pilotförsök på har identifierats och pilot planeras att genomföras under hösten 2019.

Gällande seniorluncher på privata restauranger så har inte arbetet påbörjats.

Inriktningsmål 8: Uppsalas invånare, organisationer och näringsliv ska vara delaktiga i att utforma samhället

Bedömning

I hög grad uppfyllt

Senaste kommentar (2019-08-31):

Nämnden bidrar till måluppfyllelse främst genom de medborgardialoger som genomförts/genomförs med kommuninvånare och civilsamhället inom ramen för äldrevänlig kommun.

I samband med framtagande av program och handlingsplan för äldrevänlig kommun har under 2018 och början av 2019 genomförts medborgardialoger med målgruppen 60+. I förslaget till handlingsplan för en äldrevänlig kommun ingår åtgärder för samverkan och dialog med föreningslivet. Handlingsplanen förväntas antas fjärde kvartalet 2019.

I handlingsplanen för en äldrevänlig kommun ingår även åtgärder som syftar till utvecklad samverkan med civilsamhället och att skapa förutsättningar för äldre personer att engagera sig i föreningslivet/civilsamhället. Handlingsplanen förväntas antas fjärde kvartalet 2019.

Arbetet med att ta fram informationshanteringsplaner för nämnderna kommer att påbörjas under 2019. KLK har anställt en projektledare som kommer vara en del i detta arbete. Arbetet kommer att drivas i projektform och en projektgrupp tillsätts.

UPPDRAG

8.6 Fortsatta medborgardialoger för att tillsammans med invånare göra Uppsala till en äldrevänlig kommun. (ÄLN)

Äldrenämnden kommer under år 2019 att fortsätta medborgardialogen inom ramen för Äldrevänlig kommun. Medborgardialogerna kommer att integreras med arbetet med att implementera handlingsplanen inom projektet. Dialog och samverkan kommer även att utvecklas med föreningslivet inom nämndens ansvarsområde.

Det ska vara tydligt hur deltagarnas engagemang bidragit i beslutsfattandet för att deltagarna ska uppleva medborgardialogen som meningsfull. Det kan också vara lämpligt att återkoppla till en bredare krets av allmänheten för att förklara hur synpunkter och idéer från invånare har varit del av beslutsunderlaget. Genom att utforma dialogen rätt utifrån vilken grad av påverkan som är möjlig skapas rätt förväntan bland invånarna. Det leder till ökat förtroende för processen och större engagemang för att delta. Finns otydligheter om vilken form av delaktighet som erbjuds är risken stor att felaktiga förväntningar väcks, vilket ofta leder till frustration och besvikelse. Då finns även en risk för att medborgardialogen istället för att främja demokratiskt deltagande får motsatt effekt.

Status

Påbörjad

Senaste kommentar (2019-08-31):

I samband med framtagande av program och handlingsplan för äldrevänlig kommun har under 2018 och början av 2019 genomförts medborgardialoger med målgruppen 60+. I förslaget till handlingsplan för en äldrevänlig kommun ingår åtgärder för samverkan och dialog med föreningslivet. Handlingsplanen förväntas antas fjärde kvartalet 2019.

Uppdraget förväntas vara färdigt 2022.

ÅTGÄRDER

Inom ramen för den lokala överenskommelsen och äldrevänlig kommun utveckla samverkan och dialog med föreningslivet när det gäller åldersgruppen 60 år och äldre

Förväntade effekter av åtgärden:

Ökad samverkan mellan föreningslivet och nämnd/förvaltning.

Status

Påbörjad

Senaste kommentar (2019-08-31):

Samverkan och dialog har skett med föreningsliv och enskilda medborgare inom ramen för framtagandet av program och handlingsplan för äldrevänlig kommun. I förslaget till handlingsplan för en äldrevänlig kommun ingår åtgärder för samverkan och dialog med föreningslivet. Handlingsplanen förväntas antas fjärde kvartalet 2019.

Arbete pågår inom ramen för det kommunövergripande nätverket för samverkan med föreningslivet, bl.a. med "en väg in" för föreningslivet och kommunövergripande principer för kommunens bidragsgivning.

Skapa förutsättningar för äldre personer att engagera sig i föreningslivet/civilsamhället

Förväntade effekter av åtgärden:

Ökad delaktighet i föreningslivet hos målgruppen.

Status

Väntar

Senaste kommentar (2019-08-31):

I förslaget till handlingsplan för en äldrevänlig kommun ingår åtgärder som syftar till att skapa förutsättningar för äldre personer att engagera sig i föreningslivet/civilsamhället. Handlingsplanen förväntas antas fjärde kvartalet 2019.

Genomföra medborgardialoger årligen enligt handlingsplan för äldrevänlig kommun.

Förväntade effekter av åtgärden:

Ökad delaktighet hos målgruppen

Status

Påbörjad

Senaste kommentar (2019-08-31):

I samband med framtagande av program och handlingsplan för äldrevänlig kommun har under 2018 och början av 2019 genomförts medborgardialoger med målgruppen 60+. I förslaget till handlingsplan för en äldrevänlig kommun ingår åtgärder för samverkan och dialog med föreningslivet. Handlingsplanen förväntas antas fjärde kvartalet 2019.

8.8 Ta fram en informationshanteringsplan som utifrån verksamheternas processer stödjer en effektiv, rättsäker och digital informationshantering

Informationshanteringsplanens syfte är att klassificera, kvalitetssäkra och underlätta hanteringen av kommunens information och handlingar, från det att de inkommer och upprättas tills det att de arkiveras eller gallras. Under 2018 har en ny lagstiftning (GDPR) införts på området och det är viktigt att nämnden tar ställning till hur den kan komma att påverka den informationshantering som sker i omsorgsarbetet.

Status

Väntar

Senaste kommentar (2019-08-31):

Arbetet med att ta fram informationshanteringsplaner för nämnderna kommer att påbörjas senare under 2019. KKK har anställt en projektledare som kommer vara en del i detta arbete. Arbetet kommer att drivas i projektform och en projektgrupp tillsätts.

Uppdraget förväntas vara färdigt 2020

ÅTGÄRDER

Ta fram en informationshanteringsplan som utifrån verksamheternas processer stödjer en effektiv, rättsäker och digital informationshantering.

Förväntade effekter av åtgärden:

En mer effektiv, rättsäker och digital informationshantering

Status

Väntar

Senaste kommentar (2019-08-31):

Åtgärden har ej påbörjats, arbetet samordnas på kommunövergripande nivå och äldrenämndens plan har inte varit en av de som arbetet har startat med.

Inriktningsmål 9: Uppsala kommuns medarbetare ska ha bra arbetsvillkor och kan med hög kompetens möta Uppsala

Bedömning

I hög grad uppfyllt

Senaste kommentar (2019-08-31):

Nämndens åtgärder verkställs till övervägande del som planerat. Sjukfrånvarostatistik följs upp regelbundet och aktiva insatser med stöd av HR pågår i aktuella ärenden. En strategi för ledarutveckling har tagits fram. Att samverka utvecklas ytterligare mellan förvaltningen och HR-staben är av stor betydelse för att åtgärder och uppdrag ska få full genomslagskraft.

NÄMNDMÅL

Kommunen ska ha ett hållbart och hälsofrämjande arbetsliv. Alla medarbetare ska ges förutsättningar för att ta eget ansvar för sin arbetsmiljö. Medledarskap är förutsättningen för att alla ska kunna göra skillnad, arbeta tillsammans och välkomna nyskapande.

Med ett ökat ärendetryck, begränsade resurser och höga krav på kvalitet i verksamheten finns en risk att den arbetsrelaterade ohälsan ökar och att arbetsmiljöarbetet blir mer reagerande än förebyggande. Kommunens arbetsmiljöarbete ska i första hand vara hälsofrämjande och förebyggande. Antalet medarbetare med upprepad korttidssjukfrånvaro ska minska.

God organisatorisk, social och fysisk arbetsmiljö utvecklas genom en löpande dialog mellan chefer och medarbetare. Alla medarbetare är medledare när det kommer till sin egen arbetsmiljö och arbetssituation. Medledarskap står för det ansvar för arbetsmiljö och arbetssituation som varje medarbetare, oavsett roll, har. En god och fungerande arbetsmiljö för alla är en förutsättning för en fungerande verksamhet.

Nämnder och förvaltningar ska regelbundet följa upp arbetsmiljön och arbetsmiljöarbetet i verksamheten. Strukturella, organisatoriska och kunskapsmässiga förutsättningar ska alltid granskas. Syftet är att successivt förbättra möjligheterna för chefer att ta det ansvar för verksamhet, ekonomi, personal och arbetsmiljö som åligger dem. Dialogen mellan olika chefsnivåer är lika viktig som dialogen mellan chefer och medarbetare. Delegationsordning och fördelning av arbetsmiljöuppgifter måste matcha varandra. Chefens möjlighet att fullgöra de arbetsmiljöuppgifter hen är ålagd måste åtföljas av tillräckliga befogenheter och resurser. Om en chef inte kan lösa en arbetsmiljöfråga, måste returneringen fungera väl.

Systematik och väl fungerande rutiner är en garant för att kommunen ska kunna säkerställa en god organisatorisk, social och fysisk arbetsmiljö för alla chefer och medarbetare. Respektive nämnd och förvaltning ansvarar för att säkerställa att det systematiska arbetsmiljöarbetet bedrivs och följs upp enligt beslutad fördelning och arbetsätt.

Kommunstyrelsen har en särskild tillsynsplikt för kommunens arbetsmiljö. Därför kommer styrelsen särskilt följa upprepad korttidssjukfrånvaro, hållbart medarbetarengagemang samt arbetsskador på kommunövergripande nivå under perioden.

Den mycket kraftiga ökningen av antalet invånare som är över 80 år till 2030 kräver en utökning inom alla delar av äldreomsorgen. Äldreförvaltningens kompetensförsörjningsplan innefattar aktiviteter för att nå, attrahera och utveckla den kompetens som krävs inom förvaltningen. Genom en god kompetensförsörjning samt utvecklade dialogformer mellan chef, medarbetare och personalorganisationer säkras även ett hållbart och hälsofrämjande arbetsliv.

Bedömning

I hög grad uppfyllt

Senaste kommentar (2019-08-31):

Samverkansavtalet har implementerats och en strategi för ledarutveckling har tagits fram på förvaltningen. Tjänsteperson på förvaltningen har fått i uppdrag att utreda förutsättningarna för att minska delade turer.

ÅTGÄRDER

Implementera nya samverkansavtalet

Förväntade effekter av åtgärden:

Utvecklad dialog mellan arbetsgivare och personalorganisationer

Ökad grad av medledarskap

Status

Färdig

Senaste kommentar (2019-08-31):

Samverkansavtalet är implementerat på förvaltnings- och avdelningsnivå genom att tre samverkansgrupper inrättades under hösten 2018: förvaltningssamverkan, avdelningssamverkan Egenregi och avdelningssamverkan Rådgivning och bistånd.

Utveckla dialogformer mellan chef och medarbetare

Förväntade effekter av åtgärden:

Ökad grad av medledarskap

Status

Påbörjad

Senaste kommentar (2019-08-31):

Kommungemensamt material för samtal och dialogarenor är framtaget, information om detta har gått ut i verksamheten för lokal hantering. En strategi för ledarutveckling har tagits fram på förvaltningen där bland annat arbete med välfungerande arbetsgrupper, samtal & dialoger samt ledarskap och kommunikation ingår.

Säkerställa att personal i hemtjänsten har tillgång till tjänstecyklar och cykelhjälmar från kommunen och inte behöver använda egen cykel i tjänsten

Beskriv Åtgärder

Status

Färdig

Senaste kommentar (2019-08-31):

Nya cyklar/elcyklar köps in regelbundet. I samverkan med leverantören har vid behov getts tillgång till låncyklar. Medarbetarna uppmanas använda cykelhjälm och adekvat utrustning regelbundet. Cykelhjälm finns på varje enhet.

Utreda förutsättningarna att ta bort delade turer i äldreomsorgen

Beskriv Åtgärder

Status

Påbörjad

Senaste kommentar (2019-08-31):

Tjänsteperson på förvaltningen har fått i uppdrag att utreda förutsättningarna för att minska delade turer.

Delade turer förekommer inte i hemvården, hemsjukvården, joursjukvården och nattpatrull. På äldreboendena förekommer delade turer men verksamheten arbetar ständigt med att försöka minimera delade turer, schemaläggning sker alltid i dialog med medarbetarna.

Ett kulturbärande ledar- och medarbetarskap möjliggör verksamhetsutveckling och medledarskap och allas del i att göra skillnad, arbeta tillsammans och välkomna nyskapande

I en utmanande omvärld med stort förändringstryck, som exempelvis demografiska förändringar, kvalitetskrav och ekonomiska förutsättningar, blir det allt viktigare att ställa om, förändra och utveckla den kommunala verksamheten. Med dessa utmaningar är ledares och medarbetares förmåga och förutsättningar för att leda och visa medledarskap för förbättring, nyskapande och förändring avgörande framgångsfaktorer. För att våra ledare och medarbetare ska lyckas i sina uppdrag måste grundläggande organisatoriska och strukturella förutsättningar vara på plats. Dessa förutsättningar utgör grunden för att alla ska kunna driva dagliga förbättringar och utveckla verksamheten i dialog.

Ledarskapet baseras på förtroende, tillit och medskapande där förväntade ledarbeteenden bygger på vår gemensamma värdegrund. En rimlig omfattning på chefs uppdrag är avgörande för att chefer ska uppleva att de har ett hållbart arbetsliv och ett attraktivt uppdrag. Chefsuppdraget ska vara tydligt vad gäller ansvar, mandat och villkor.

Kommunen ska arbeta långsiktigt och strukturerat med chefs- och ledarutveckling och ha tydliga processer för ersättningsplanering, rekrytering av chefer och karriäromställning för chefer och ledare. Introduktionen av nya chefer har hög kvalitet och leder till fortsatt utveckling med individuella utvecklingsplaner.

Bedömning

I hög grad uppfyllt

Senaste kommentar (2019-08-31):

Rollen som biträdande verksamhetschef tillskapas på prov för att uppnå ett rimligt och hanterbart chefs- och ledaruppdrag. Rollen kommer utvärderas under våren.

En strategi för ledarutveckling har tagits fram på förvaltningen, arbete med att planera insatser påbörjas under tidig höst.

ÅTGÄRDER

Se över chefs- och ledaruppdragets ansvar och omfattning.

Förväntade effekter av åtgärden:

Ett rimligt och hanterbart chefs- och ledaruppdrag.

Status

Påbörjad

Senaste kommentar (2019-08-31):

Rollen som biträdande verksamhetschef tillskapas på prov för att uppnå ett rimligt och hanterbart chefs- och ledaruppdrag. Kommer utvärderas under våren.

En strategi för ledarutveckling har tagits fram på förvaltningen, arbete med att planera insatser påbörjas under tidig höst.

UPPDRAG

9.4 Införa obligatorisk språkundervisning i svenska språket för anställda med behov av det inom vård och omsorg. (OSN, ÄLN och AMN)

Äldrenämnden ska erbjuda en god och säker vård och omsorg, där en hållbar arbetsmiljö för samtliga medarbetare säkerställs. För att möta kunna möta brukarens behov och dokumentera omsorgen på ett bra sätt behöver medarbetare ha tillräckligt goda språkkunskaper. Detta är också nödvändigt för att säkerställa en trygg och god arbetsmiljö för den enskilde medarbetaren och motverka ökad sjukfrånvaro.

Äldrenämnden kommer att samverka med arbetsmarknadsnämnden i framtagande av en plan för språkundervisningens genomförande. Dessutom fortgår de språkstödande insatserna för nämndens medarbetare. Kompletterande frivilliginsatser för ökade språkkunskaper kan även ske inom ramen för civilsamhället, exempelvis inom studieförbundsverksamhet.

Status

Påbörjad

Senaste kommentar (2019-08-31):

Ett förslag för arbetsmodell har tagits fram för språkstödande arbetsplatser utifrån erfarenheter från KIVO. Det finns språkombud i flertalet av verksamheterna och arbetet med att fortsätta språkutveckla arbetsplatserna pågår.

ÅTGÄRDER

Undersöka och identifiera behovet av språkundervisning/språkstödande insatser för nämndens medarbetare

Förväntade effekter av åtgärden:

Kunskapsunderlag för vidtagande av åtgärder för ökad språkkompetens bland nämndens medarbetare

Status

Påbörjad

Senaste kommentar (2019-08-31):

Ett förslag för arbetsmodell har tagits fram för språkstödjande arbetsplatser utifrån erfarenheter från KIVO.

Det finns språkombud i flertalet av verksamheterna och arbetet med att fortsätta språkutveckla arbetsplatserna pågår. Det finns handlingsplaner i resp. enheter och stående punkter vid APT för språkombuden. Verksamhetschefer har också tagit mer del av KIVO-projektet, vägleder och stödjer de språkombud som handleder i respektive enheter.

Egenregins chefer har fått en obligatorisk föreläsning om "Chefens roll i att utveckla språkstödet". Material finns framtaget av Vård- och Omsorgscollege och används som stöd i det arbete som pågår. Samarbete kommer även ske med "samordnare interkulturell kommunikation", samordnaren har varit ute i verksamheterna och planeras in för egenregins samtliga chefer HT 2019.

I samverkan med arbetsmarknadsnämnden ta fram en plan för språkundervisningens genomförande

Förväntade effekter av åtgärden:

Ökade språkkunskaper bland nämndens medarbetare

Status

Påbörjad

Senaste kommentar (2019-08-31):

Ett förslag för arbetsmodell har tagits fram för språkstödjande arbetsplatser utifrån erfarenheter från KIVO.

9.6 Intensifiera arbetet med att åtgärda strukturella skillnader på grund av kön.

Motsvaras i Mål och budget 2017 av Åtgärda strukturella löneskillnader på grund av kön.

Motsvaras i Mål och budget 2018 av 9.5 Intensifiera arbetet med att åtgärda strukturella löneskillnader på grund av kön.

För att säkerställa att nämndens medarbetare behandlas jämställt och har likvärdiga möjligheter behöver strukturella skillnader i arbetsmiljö kartläggas, såväl inom äldrenämndens organisation som mellan äldrenämnden och andra delar av kommunen.

Exempel på en möjlig kartläggning inom äldrenämndens organisation skulle kunna vara att undersöka om kvinnor och män behandlas olika inom vård- och omsorgsycket och om förväntningar på medarbetarna skiljer sig åt utifrån kön.

En kommunövergripande kartläggning av skillnader mellan äldrenämnden och andra delar av kommunen skulle exempelvis kunna undersöka skillnader i organisatoriska och sociala förutsättningar utifrån kön, såsom arbetsredskap, arbetskläder, arbetstider, karriärmöjligheter, antal medarbetare per chef, samt chefs tillgång till stödfunktioner.

Status

Stoppad

Senaste kommentar (2019-08-31):

Uppdraget är stoppat i väntan på instruktioner och samordning från KLV utifrån hur en kommunövergripande kartläggning kan genomföras.

ÅTGÄRDER

Kartlägga strukturella skillnader i arbetsmiljö på grund av kön bland nämndens medarbetare

Förväntade effekter av åtgärden:

Ökade kunskaper för vidare åtgärder för att minska ojämställdhet.

Status

Stoppad

Senaste kommentar (2019-08-31):

Åtgärden är stoppad i väntan på instruktioner från KLK.

9.9 Identifiera riskgrupper för psykosocial sjukfrånvaro och utifrån det stärka arbetet med hälsofrämjande arbetssätt och hållbar arbetsmiljö för att minska sjukfrånvaro och upplevd negativ stress. (KS, ÄLN, OSN och UBN)

För att säkerställa att nämndens medarbetare behandlas jämställt och har likvärdiga möjligheter behöver strukturella skillnader i arbetsmiljö kartläggas, såväl inom äldrenämndens organisation som mellan äldrenämnden och andra delar av kommunen.

Exempel på en möjlig kartläggning inom äldrenämndens organisation skulle kunna vara att undersöka om kvinnor och män behandlas olika inom vård- och omsorgsycket och om förväntningar på medarbetarna skiljer sig åt utifrån kön.

En kommunövergripande kartläggning av skillnader mellan äldrenämnden och andra delar av kommunen skulle exempelvis kunna undersöka skillnader i organisatoriska och sociala förutsättningar utifrån kön, såsom arbetsredskap, arbetskläder, arbetstider, karriärmöjligheter, antal medarbetare per chef, samt chefs tillgång till stödfunktioner.

Status

Påbörjad

Senaste kommentar (2019-08-31):

Sjukfrånvarostatistiken följs upp månatligen och aktiva insatser med stöd av HR pågår i aktuella ärenden. Varje ansvarig chef bevakar och följer upp arbetsmiljön för medarbetarna och agerar om upplevs negativ stress påvisas. Årlig uppföljning av systematiska arbetsmiljön sker. I verksamheterna pågår arbete att vid återkommande korttidsfrånvaro har ansvarig chef en dialog med medarbetare kring frånvaro.

Aktivt arbete pågår med att minska kort- och långtidssjukfrånvaron. HR tar fram fördjupad statistik på sjukfrånvaro och utifrån detta planeras åtgärder. HR stöttar i aktuella ärenden. Handlingsplan ska tas fram varje medarbetare med hög frånvaro och redovisas för områdeschef.

ÅTGÄRDER

Undersöka och genomföra analyser av förekomst av sjukfrånvaro och upplevd negativ stress bland nämndens medarbetare.

Förväntade effekter av åtgärden:

Förbättrat kunskapsunderlag för vidtagande av åtgärder för minskad sjukfrånvaro och upplevd negativ stress.

Status

Påbörjad

Senaste kommentar (2019-08-31):

På avdelningsnivå följs sjukfrånvaro statistiken upp månatligen och aktiva insatser med stöd av HR pågår i aktuella ärenden. Varje ansvarig chef bevakar och följer upp arbetsmiljön för medarbetarna och agerar om upplevs negativ stress påvisas. Årlig uppföljning av systematiska arbetsmiljön sker. Det arbetas aktivt med handlingsplaner utifrån medarbetarundersökning där det finns upprättade.

I verksamheterna pågår arbete att vid återkommande korttidsfrånvaro har ansvarig chef en dialog med medarbetare kring frånvaro. Arbetsplatsträffarna används bland annat för att stärka, uppmuntra, vägleda och utveckla en god och öppen arbetsmiljö för medarbetarna.

Områdeschef är med i den nystartade styrgruppen "Förebygga psykisk ohälsa i arbetslivet". Hemvårdens ledningsgrupp har fått planen presenterad för sig och arbetet startar i höst.

Ta fram en strategi för minskad sjukfrånvaro inom äldreomsorgen

Beskriv Åtgärder

Status

Påbörjad

Senaste kommentar (2019-08-31):

Aktivt arbete pågår med att minska kort- och långtidssjukfrånvaron. HR tar fram fördjupad statistik på sjukfrånvaro och utifrån detta planeras åtgärder. HR stöttar i aktuella ärenden.

Verksamhetschefer redovisar sjukfrånvaron i månadsrapporterna i Hypergene. Handlingsplan ska tas fram varje medarbetare med hög frånvaro och redovisas för områdeschef.

UPPDRAG VID SIDAN AV VERKSAMHETSPLANEN

KVARVARANDE RIKTAD SATSNING: En fortsatt utveckling av tydlig information och relevanta jämförelsemått baserade på kvalitetsmätningar, med syftet att underlätta för medborgaren att göra informerade val.

Kvarvarande riktad satsning från Mål och budget 2016. Kommentar i årsredovisningen 2016:

Den riktade satsningen är påbörjad. Förslag till utveckling av jämförelseverktyget Hitta & jämför är framtaget och godkänt men ska kompletteras avseende parametrar för boende innan publicering.

Status

Försenad

Senaste kommentar (2019-08-31):

Uppdraget är påbörjat men flyter inte på enligt plan. Arbeta med att utveckla Hitta och jämför är påbörjat men ytterligare styrning och tydliggöranden från KLK behövs för att åtgärden ska kunna slutföras. Uppdraget förväntas vara färdigt 2020.

att uppdra åt samtliga nämnder och bolagsstyrelser att under 2018 arbeta fram egna ledningsplaner inför och vid allvarliga störningar i enlighet med rutin för detta

Beslutspunkten ingick i ärendet *Ledningsplan inför och vid allvarlig störning* (KSN-2017-2895), § 254 vid kommunfullmäktiges sammanträde 2017-11-06-07. Observera att uppdraget har kopplingar till det kommungemensamma uppdraget *Stärka krisberedskapen i kommunens alla verksamheter* som ligger under inriktningsmål 2.

Ska rapporteras från och med delårsuppföljningen per april 2018.

Status

Påbörjad

Senaste kommentar (2019-08-31):

Uppdraget är påbörjat och flyter på enligt plan. Arbetet med riskanalys inlett under ledning från KLK. Uppdraget förväntas vara färdigt 2019.

Särskilda frågor om näringslivsprogrammet

Status

Påbörjad

Titel

Hur gör nämnden för att förbättra sin företagservice vid myndighetsutövning och övrig kontakt med näringslivet? Hur långt har nämnden kommit med att utveckla ett arbetssätt för detta? Vad har nämnden för indikatorer för uppföljning av detta arbete?

Senaste kommentar (2019-08-31):

Branschmöten sker mellan förvaltningen och privata utförare.

Förvaltningen besöker samtliga privata utförare en gång per år i en enskild dialog på plats i deras verksamhet tillsammans med nämndens ordförande.

Särskilda frågor om handlingsplanen för ökad trygghet och säkerhet

Status

Påbörjad

Titel

Hur bidrar nämnden/bolagsstyrelsen till att uppnå målen inom målområdet 2.3. Skydd mot olyckor?

Senaste kommentar (2019-08-31):

Arbete pågår inom ramen för de åtgärder i handlingsplanen där ÄLN är berörd. Exempelvis så har rutiner för individanpassat brandskydd aktualiserats. Fallpreventivt arbete pågår inom ramen för ex. Stå upp veckan. Utbildning ges till medarbetare inom ramen för "Första hjälpen psykisk hälsa".

Har nämnden/bolagsstyrelsen tagit fram riktlinjer för hot och våld på verksamhetsnivå utifrån kommunövergripande rutiner?

Senaste kommentar (2019-08-31):

Rutin finns framtagen för egen regin men ej på förvaltningsövergripande nivå. Rutinen för egen regin kan tjäna som utgångspunkt i fortsatt arbete med framtagande av riktlinjer/rutiner inom området.

